

การกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

ปิ่นภัสร์ ตันใจ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ ปณิตภัทร์ ตันใจ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.ฤทธิกร ศิริประเสริฐโชค)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.ฤทธิกร ศิริประเสริฐโชค)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจน์ย์ ธรรมเสนา)

วันที่....11....เดือน.....เมษายน.....พ.ศ....2560.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.ฤทธิกร ศิริประเสริฐโชค
ที่ให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้บริหาร คณะเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ที่กรุณาให้
ความร่วมมือในการให้ข้อมูลด้านต่าง ๆ และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นอย่างดี
ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่ ๆ ในที่ทำงานวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อนนิสิต
สาขาการบริหารทั่วไป รปม. รุ่นที่ 11 ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหางานวิจัยนี้ประสบ
ผลสำเร็จและผ่านพ้นไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่นี้ให้กับบิดา มารดา และครอบครัว
ของผู้วิจัยที่ทุกท่านเป็นกำลังใจ และสนับสนุนการช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านจนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จ
ลงได้

ปัทมภัทร์ ตันใจ

58930078: กลุ่มวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: การกระทำผิดซ้ำ/ คดียาเสพติด/ ผู้ต้องขังหญิง

ป็นฉกัสร้ ดันใจ: การกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

(THE RECIDIVISM RELATED TO NARCOTIC DRUG CASES AMONG FEMALE INMATES

INCARCERATED AT CHON BURI PROVINCIAL FEMALE PRISON) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์:

ฤทธิกร ศิริประเสริฐโชค, ปร.ด. 100 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี และเพื่อศึกษาแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักโทษเด็ดขาดหญิงที่กระทำความผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ซึ่งกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และถูกคุมขังอยู่ในทัณฑสถานหญิงชลบุรี จำนวน 189 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าฐานนิยม และสถิติ Chi-square

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของผู้ต้องขังด้านต่าง ๆ พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัวส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพอมีพอกินไม่เดือดร้อน มีสัมพันธภาพในครอบครัวรักใคร่กันดี ด้านสภาพที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในย่านที่อยู่อาศัย โดยรอบชุมชนไม่มีแหล่งอบายมุข เพื่อนหรือเพื่อนบ้านมีความรู้สึกดีใจเมื่อได้รับอิสรภาพ หลังจากการได้รับการพ้นโทษครั้งล่าสุดสามารถหางานสุจริตทำได้ โดยเจ้านายหรือเพื่อนร่วมงานให้ความเป็นมิตร ช่วยเหลือ และสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี ด้านสภาพแวดล้อมในทัณฑสถานส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทในการต้องโทษครั้งก่อนเพื่อนสนิทไม่เคยแนะนำเทคนิคหรือวิธีการทำผิดตาม พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษในระหว่างการต้องโทษ เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในระหว่างการต้องโทษอยู่ในเรือนจำ และให้คำปรึกษาในเรื่องการฝึกอบรมและฝึกอาชีพมากที่สุด

สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดครั้งที่กำลังรับโทษอยู่ในครั้งนี้ พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นสาเหตุที่ผู้ต้องขังหญิงมีความคิดเห็นว่าเป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำมากที่สุด อย่างไรก็ตามผู้ต้องขังหญิงมีความคิดเห็นว่าทุกสาเหตุมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง

แนวทางการสนับสนุนจากทัณฑสถานหญิงชลบุรีเพื่อป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดขณะต้องโทษ ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ และการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ส่วนแนวทางการสนับสนุนหลังพ้นโทษ ได้แก่ การทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขังในเรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ การประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ และการประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ

58930078: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A. (GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: RECIDIVISM/ NARCOTIC DRUG CASES/ FEMALE INMATES

PANNAPHAT TUNJAI: THE RECIDIVISM RELATED TO NARCOTIC DRUG CASES
AMONG FEMALE INMATES INCARCERATED AT CHON BURI PROVINCIAL FEMALE PRISON.

ADVISOR: RITTIKORN SIRIPRASERTCHOK, Ph.D.100 P. 2017.

The purpose of this study was twofold. First, it aimed at examining the causes of recidivism related to narcotic drug cases among female inmates incarcerated at Chon Buri Provincial Female Prison. Also, this study intended to investigate preventing guidelines for recidivism among these female inmates that were in line with their needs. The population of this study included 189 female convicts with the recidivism of narcotic drug more than twice based on the narcotic act and were incarcerated at Chon Buri Provincial Female Prison. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The statistical tests used to analyze the collected data included frequency, percentage, means, and Chi-Square test.

The results regarding the general information of the subjects showed that, in terms of family background, the majority of them did not have difficulties in earning their living. The relationship between them and other family members was considered at a good level. Most of them had lived in a community area without criminal-oriented activities. Friends or neighbors usually felt glad upon their release from prisons. After getting their freedom, these ex-convicts could earn their living by working in different workplaces where their bosses and co-workers offered assistance to them. Usually, these ex-convicts had close friends with whom they met in the prisons. It was shown that no peer influence related to narcotic drug was found during the period when these convicts served their time in the prisons. The prison wardens usually gave advice on how to behave and offered career-oriented training during their incarceration with the highest frequency.

In addition, it was found that the cause of current convicts among these female inmates was due to family financial situation which was considered by the subjects a major cause of their incarceration. Also, they viewed that every cause affected their recidivism at a moderate level

Regarding the supporting guidelines from Chon Buri Provincial Female Prison in order to prevent the recidivism among these convicts in relation to narcotic drugs, educational opportunities should be provided for them during their incarceration. Also, career-oriented training programs should be organized for them. These female inmates should be informed of the disadvantages of narcotic drugs and advices should be given to them after their release from the prisons. Specifically, their family members should be educated and offered suggestions on how to forgive and give opportunities to these female inmates after being released from the prisons. Finally, Chon Buri Provincial Female Prison should collaboratively work with other social organizations to give advice to these female convicts as well as cooperating with both public and private sectors in terms of job provision for the ex-convicts upon their release from the prison.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดทฤษฎีในการอธิบายสาเหตุการกระทำผิด.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดซ้ำ.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....	25
บริบท อำนาจหน้าที่ ภารกิจ ของกรมราชทัณฑ์และทัณฑสถานหญิงชลบุรี.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากร.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	38
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	39
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษา.....	41
ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล.....	41
ส่วนที่ 2 สภาพแวดล้อมของผู้ต้องขังก่อนรับโทษครั้งนี้ (ครั้งปัจจุบัน)	44
ส่วนที่ 3 สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำครั้งที่กำลังรับโทษในครั้งนี้.....	49
ส่วนที่ 4 แนวทางการสนับสนุนจากทัณฑสถานหญิงชลบุรีเพื่อป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี.....	50
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
สรุปผลการศึกษา.....	78
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	92
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	100

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สรุปตัวแปรที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบกรอบแนวคิดในการวิจัย..... 37
2	จำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามอายุ..... 41
3	จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามสถานภาพ..... 42
4	จำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามระดับการศึกษา..... 42
5	จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามอาชีพหลักก่อนการได้รับโทษ..... 43
6	จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามรายได้ที่ได้รับก่อนการต้องโทษครั้งนี้ ต่อเดือน..... 44
7	จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว..... 44
8	จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามสภาพชุมชนที่อยู่อาศัย..... 46
9	จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามสภาพแวดล้อมในทัณฑสถาน..... 47
10	จำนวนร้อยละ ฐานนิยมและแปลความของระดับสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ครั้งที่กำลังรับโทษอยู่ขณะนี้..... 49
11	จำนวนร้อยละ และฐานนิยมของแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำ ผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานหญิงชลบุรี..... 50
12	ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ..... 53
13	ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ..... 56
14	ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับความรู้สึกละ และการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการ กลับมากระทำผิดซ้ำ..... 58
15	ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับฐานลักษณะ บริเวณที่อยู่อาศัยกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ..... 61
16	ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับแหล่งอบายมุข ในชุมชนกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ..... 63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับการปฏิบัติ หลังการฟื้นฟูโทษของชุมชนกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมา กระทำผิดซ้ำ.....	65
18 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการทำงานหลัง การฟื้นฟูโทษกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ.....	68
19 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการมีเพื่อนสนิท ในทัณฑสถานกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ.....	70
20 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับคำแนะนำ เทคนิคหรือวิธีการกระทำผิดกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมา กระทำผิดซ้ำ.....	72
21 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับ ความช่วยเหลือและคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกัน การกลับมากระทำผิดซ้ำ.....	75

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันปัญหาและสถานการณ์ที่ร้ายแรงที่สุดของประเทศไทย ที่จัดว่าเป็นปัญหาสังคมในระดับต้น ๆ ประการหนึ่ง คือ ปัญหาการเพิ่มขึ้นของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากปัญหายาเสพติดเป็นภัยต่อสังคมและประเทศชาติก่อให้เกิดความเสียหายทั้งในด้านทรัพย์สินเงินทองชีวิตและร่างกายรัฐต้องสูญเสียบประมาณและเจ้าหน้าที่จำนวนมาก ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอีกทั้งตัวผู้เสพยาเองก็จะมีพฤติกรรมอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมซึ่งผลกระทบของปัญหาอาชญากรรมอาจมีความรุนแรงจนนำไปสู่ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติได้ ปัญหาการเพิ่มขึ้นของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นมูลเหตุสืบเนื่องมาจากแนวความคิดเดิมที่ว่าผู้ติดยาเสพติดเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญาต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ในความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ โดยเน้นการลงโทษจำคุกมากกว่าการบำบัดรักษาทางร่างกาย ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีแนวความคิดและมาตรการสำคัญในการแก้ไขปัญหายา จากแนวความคิดเดิมที่ถือว่าผู้เสพยาเสพติดเป็นอาชญากร เป็นแนวความคิดใหม่ที่ว่าผู้เสพยาเสพติดเป็นผู้ป่วย แต่การบำบัดรักษาในลักษณะระบบต้องโทษจำคุกไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรจะเป็น เกิดวิกฤติปัญหานักโทษล้นคุก (Overcrowding) เนื่องจากโครงสร้างของสถานที่ที่ถูกคุมขังภายในเรือนจำไม่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (พจนานุกรมวัฒนธรรมไทย, 2546)

รัฐบาลในทุกสมัยได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหายาเสพติดแต่ก็ยังมีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดเพิ่มมากขึ้นเมื่อมีการกระทำความผิดและถูกลงโทษตามกฎหมาย โดยคดีการค้ายาเสพติดจะมีโทษจำคุกเป็นระยะเวลานาน การบังคับใช้กฎหมายส่งผลต่อกระบวนการแก้ไขผู้ต้องขังที่ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าหากได้รับโทษนานหลายปีเมื่อพ้นโทษออกมาพบกับสังคมภายนอกที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตทำให้ต้องปรับตัวปรับวิธีการดำเนินชีวิตเพื่อออกมาสู่สังคมภายนอกหลังจากตัดขาดจากสังคมเป็นระยะเวลานานต้องเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับสังคมภายนอกถ้าหากคนใดไม่สามารถปรับตัวได้หรือสังคมภายนอกไม่ยอมรับก็อาจตกเป็นเหยื่อหรือกระทำผิดซ้ำอีก (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2549)

การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไปจากราชทัณฑ์ ส่งผลกระทบต่อสังคม และชีวิตความเป็นอยู่โดยรวม ทั้งด้าน ทรัพย์สิน ร่างกาย และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต สาเหตุทั้งหมดนี้เกิดจากความไม่เชื่อมั่นของสังคมต่อกระบวนการคัดกรองผู้ต้องขังก่อนออกจาก เรือนจำของกรมราชทัณฑ์ นอกจากนี้ ปัจจัยที่ทำให้ผู้ต้องขังพ้นโทษกลับมากระทำผิดซ้ำ เกิดจากเมื่อพ้นโทษฐานะทางการเงินที่ไม่ดีและขาดการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า จะถูกดำเนินคดี เกี่ยวกับการค้ายาเสพติดและการลักทรัพย์ ขณะที่ผู้ต้องขังบางรายต้องโทษนานกว่า 10 ปี จึงจะได้รับการปล่อยตัวให้พ้นโทษ ซึ่งเมื่อออกไปสู่สังคมภายนอกกลับไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ อีกทั้งยังประกอบอาชีพไม่ได้เนื่องจากบริษัทเอกชนและสังคม ไม่ให้การยอมรับ จึงเลือกใช้เส้นทางการค้ายาเสพติดตอบสนองความต้องการของตนเอง อัตรา การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกจากเรือนจำ จากสถิติกรมราชทัณฑ์ในปี พ.ศ. 2559 มีอยู่ 62,117 ราย จากนักโทษเด็ดขาดจากนักโทษเด็ดขาดทั้งหมด 261,687 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.74 ซึ่ง หมายถึง จำนวนนักโทษเด็ดขาดทั้งหมดที่ถูกคุมขังภายใต้การดูแลของกรมราชทัณฑ์ เป็นนักโทษเด็ดขาดที่ผู้กระทำผิดซ้ำร้อยละ 23 โดยแยกเป็นนักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำ ครั้งที่ 2 จำนวน 48,139 ราย ครั้งที่ 3 จำนวน 9,640 ราย ครั้งที่ 4 จำนวน 2,640 ราย ครั้งที่ 5 ขึ้นไป จำนวน 1,968 ราย (กรมราชทัณฑ์, 2559)

ในอดีตผู้หญิงไทยเป็นเพียงช่างเท้าหลังในครอบครัวไม่มีบทบาทในสังคมมากนัก จนกระทั่งในปัจจุบันผู้หญิงเริ่มมีบทบาทมากขึ้นเนื่องจากสถานะเศรษฐกิจผลักดันให้ผู้หญิงออกมา ทำงานเพื่อจุนเจือครอบครัวมากขึ้น การทำงานของหัวหน้าครอบครัวเพียงคนเดียว ทำให้ไม่สามารถจุนเจือครอบครัวได้อย่างเพียงพอ โดยผู้หญิงบางคนมีการศึกษาน้อย อาจหาเลี้ยงชีพ ด้วยวิธีการผิดกฎหมาย เช่น เป็นนายหน้าค้ายาบ้าหรือลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาจำหน่าย ในประเทศ เป็นต้น โดยคิดว่าเป็นวิธีการที่ง่ายและได้เงินรวดเร็วและไม่คิดว่าสิ่งที่เขาทำจะทำให้ สังคมมีปัญหามากขึ้น (พิมพ์ทิพย์ นฤมิตญาณ, 2541) ซึ่งเมื่อผู้หญิงกระทำความผิดและถูกนำตัว สู่กระบวนการยุติธรรม นับตั้งแต่เริ่มต้น ได้รับโทษและปล่อยตัวออกสู่สังคม ความสูญเสียหรือ ความล้มเหลวของครอบครัวไม่เพียงแต่ผู้หญิงที่กระทำความผิดได้รับเท่านั้น ยังส่งผลต่อบุคคลที่อยู่ใน ความดูแลและอุปการ โดยเฉพาบุตร ต้องพลอยประสบเคราะห์กรรม ขาดคนเอาใจใส่อบรมดูแล ขาดความอบอุ่น ไร้การศึกษา กลายเป็นเด็กมีปัญหาที่สังคมต้องตามแก้ไข ด้วยระเบียบ และข้อบังคับตลอดจนกฎหมายของบ้านเมืองที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดในฐานะคนที่กระทำ ความผิดในสังคมและต้องได้รับการลงโทษ เมื่อกระทำผิดจะด้วยประการใดก็ตาม เมื่อเขาเหล่านั้น ต้องรับโทษทัณฑ์ที่ตนเองได้ก่อไว้ ส่งผลให้ครอบครัวต้องขาดความสมบูรณ์ เกิดภาวะครอบครัว ล้มเหลวเป็นปัญหาสังคมต่อไป ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศด้วย (มานิต มณีนิษฐ์, 2543)

กรมราชทัณฑ์ เป็นหน่วยงานหลักที่มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติ ต่อผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล โดยการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดไว้ในเรือนจำและทัณฑสถาน และดำเนินการอบรมแก้ไขฟื้นฟูสภาพจิตใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดเหล่านี้ให้กลับเป็นคนดีเพื่อคืนสู่สังคมสามารถกลับมาใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างปกติสุขเมื่อพ้นโทษออกไปและไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “กรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรชั้นนำของอาเซียนในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีสู่สังคม” โดยดำเนินการจัดตั้งเรือนจำและทัณฑสถานตามเขตอำนาจศาล แม้ว่ากรมราชทัณฑ์ได้มุ่งเน้นการดำเนินงานด้านแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังด้วยกระบวนการต่าง ๆ ทั้ง โปรแกรมพื้นฐานในการให้การศึกษา ฝึกอาชีพและพัฒนาจิตใจ รวมทั้ง โปรแกรมแก้ไขเฉพาะ ประเภทคืออย่างไรก็ตาม แต่ปัจจุบันยัง พบว่า มีผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไปกลับไปกระทำความผิดซ้ำในคดีเดิม และสร้างปัญหาให้กับสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์ที่ทำให้สังคมขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งจากการประมวลแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมที่ทำให้ผู้ต้องขังต้องหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกนั้นมียุทธศาสตร์หลายสาเหตุ แต่สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือ สิ่งแวดล้อมทางสังคม การดำรงชีวิต การศึกษา โอกาสทางสังคม บุคลิกภาพและจิตวิทยาของผู้ต้องขัง กล่าวคือ หลังจากที่ผู้กระทำความผิดถูกจับและถูกลงโทษแล้ว การกระทำความผิดครั้งที่ 2 เป็นต้น ไป อาจเรียกได้ว่าเป็นการกระทำความผิดติดนิสัยและยากต่อการแก้ไขพฤติกรรมที่ติดนิสัยให้กลับคืนสู่สังคมปกติได้ นับว่าเป็นการก่อปัญหาอาชญากรรมให้กับสังคมเพิ่มมากขึ้น ทั้งที่ผู้กระทำความผิดซ้ำได้ผ่านขั้นตอน ขัดเกลาล้างใจจากหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมในเรือนจำมาแล้ว (นุชนาฎ มุกระ, 2554)

ทัณฑสถานหญิงชลบุรี มีหน้าที่ควบคุม ดูแล อบรม แก้ไข ผู้ต้องขังที่กระทำความผิด ในเขตจังหวัดชลบุรี จังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกและเขตใกล้เคียงที่มีกำหนดโทษไม่เกิน 20 ปี ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผนต่าง ๆ ของกรมราชทัณฑ์ ที่วางไว้เพื่อให้ผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนีและกลับไปประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม ปัจจุบันนี้มีผู้ต้องขังอยู่ใน ความรับผิดชอบจำนวน 861 คน ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และในส่วนที่ปล่อยตัวพ้นโทษ ออกไปสู่สังคมแล้วได้หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น จากการสำรวจนักโทษ เต็ดขาดที่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป มีจำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 22 ของ จำนวนผู้ต้องขังทั้งหมดในทัณฑสถานหญิงชลบุรี (ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ, 2560)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องขัง คดีอาชญากรรมที่เคยกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิง ซึ่งผลจากการศึกษา

ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันพฤติกรรม การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง และเป็นการช่วยเหลือผู้ต้องขังสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างปกติสุข และเป็นการป้องกันปัญหาที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นจนกลายเป็นปัญหาของ สังคมในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. อะไรคือสาเหตุที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังคดียาเสพติดกลับมากระทำผิดซ้ำ
2. ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กลับมากระทำผิดซ้ำต้องการการสนับสนุนการป้องกันการกระทำผิดซ้ำจากทัณฑสถานหญิงชลบุรีอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิง ชลบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่
ทัณฑสถานหญิงชลบุรี เลขที่ 84 ถนนวชิรปราการ ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
2. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากร คือ นักโทษเด็ดขาดหญิงที่กระทำความผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ซึ่งกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และถูกคุมขังอยู่ในทัณฑสถานหญิงชลบุรี จำนวน 189 คน
3. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา
การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ได้แก่ สาเหตุด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัวด้านสภาพชุมชนที่อยู่อาศัย และด้านสภาพแวดล้อมในทัณฑสถานตลอดจนแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

4. ขอบเขตทางด้านเวลา

ในการศึกษารั้วนี้ดำเนินการวิจัยตั้งแต่ช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2559-พฤษภาคม พ.ศ. 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักโทษเด็ดขาด หมายถึง บุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามหมายจำคุกหลังคำพิพากษาถึงที่สุด และหมายความร่วมมือถึงบุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษด้วย

ผู้ต้องขังคดี พ.ร.บ. ยาเสพติด หมายถึง ผู้ต้องขังเด็ดขาดเฉพาะคดียาเสพติดที่กระทำผิด ในลักษณะของการครอบครองยาเสพติดเพื่อเสพ ครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือจำหน่าย ด้านใด ด้านหนึ่งหรือหลายด้าน

การกระทำผิดซ้ำ หมายถึง การกระทำผิดในทางอาญาแล้วถูกจับและถูกลงโทษซ้ำ หลังจากผู้กระทำความผิดเคยถูกจับและถูกลงโทษมาแล้วในงานวิจัยนี้ครอบคลุมถึงการกระทำผิด ในคดี พรบ.บาเสพติดให้โทษ

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ก่อนการกระทำ ความผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในคดียาเสพติดในทัณฑสถานหญิงชลบุรี

สภาพแวดล้อมทางครอบครัว หมายถึง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวความสัมพันธ์ ภายในครอบครัวและความรู้สึกและการปฏิบัติของครอบครัวต่อผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ

สภาพชุมชนที่อยู่อาศัย หมายถึง ลักษณะที่อยู่อาศัยแหล่งอบายมุขในชุมชนความรู้สึก และการปฏิบัติของคนในชุมชนต่อผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษการทำงานหลังการพ้นโทษและการปฏิบัติตนของนายจ้างหรือเพื่อนร่วมงาน

สภาพแวดล้อมในทัณฑสถาน หมายถึง การมีเพื่อนสนิทในเรือนจำการปรึกษากับเพื่อนสนิทในเรือนจำการได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือวิธีการกระทำผิด และการได้รับความช่วยเหลือ และคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ หมายถึง แนวทางการดำเนินการ ใด ๆ ภายในขอบอำนาจหน้าที่ของทัณฑสถานหญิงชลบุรีภายใต้กรมราชทัณฑ์ ซึ่งรวมถึง การดำเนินการ โดยหน่วยงานเองและการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการ กลับมากระทำ ผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี
3. สามารถนำเสนอแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรีต่อทัณฑสถานหญิงชลบุรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี ผู้วิจัยมุ่งศึกษา สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมในด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ด้านสภาพชุมชนที่อยู่อาศัย และด้านสภาพแวดล้อมในทัณฑสถาน ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิง
ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังจะนำเสนอตามลำดับ
ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีในการอธิบายสาเหตุการกระทำผิด
2. แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ
3. แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด
4. บริบท อำนาจหน้าที่ ภารกิจ ของกรมราชทัณฑ์และทัณฑสถานหญิงชลบุรี
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีในการอธิบายสาเหตุการกระทำผิด

การศึกษาถึงสาเหตุการกระทำผิด หรือสาเหตุแห่งอาชญากรรมได้มีมาตั้งแต่ศตวรรษที่
19 กล่าวคือ จากสำนัก Positive school โดยมี Lombroso (n.d. อ้างถึงใน ฉัฐวุฒิ ขอดระบำ, 2549,
หน้า 13-16) เป็นผู้ริเริ่มศึกษาสาเหตุแห่งอาชญากรรมจากสภาพความบกพร่องทางกายภาพ และ
การถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ต่อมาเมื่อการศึกษาทางสังคมวิทยาได้ขยายกว้างขวางออกไป นักสังคม
วิทยาผู้ติดตามผลงานการศึกษาของ Durkeim (1895 อ้างถึงใน ฉัฐวุฒิ ขอดระบำ, 2549, หน้า 13-16)
ได้ให้ความสนใจต่อสาเหตุแห่งอาชญากรรมในแง่ของสังคมวิทยา และพร้อม ๆ กันนั้น ทฤษฎี
จิตวิเคราะห์ ก็ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์สาเหตุแห่งอาชญากรรมอีกสาขาหนึ่ง
นับตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา จึงได้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าสาเหตุแห่งอาชญากรรม
มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องผสมผสานกันอยู่ 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยทางกายภาพ
2. ปัจจัยทางสังคม
3. ปัจจัยทางจิตวิทยา

ปัจจัยทางกายภาพ

การอธิบายถึงสาเหตุการกระทำผิดที่เกิดจากปัจจัยทางชีววิทยากล่าวได้ว่า สาเหตุของ
การกระทำผิดอาศัยสมมติฐานที่สำคัญ ได้แก่ โครโมโซม ยีนส์ ชีวิตเคมีฮอร์โมน และลักษณะรูปร่าง
ของมนุษย์ที่มีผลต่อพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม Lombroso (n.d. อ้างถึงใน

สุวรรณ ใจคลองเกล้า, 2546, หน้า 9) อธิบายว่า พฤติกรรมอาชญากรรมของบุคคลมีสาเหตุมาจาก ความผิดปกติทางร่างกายของบุคคลแต่ต่อมาภายหลังยังมีความเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลมากกว่า ปัจจัยด้านชีววิทยา ในการทำให้บุคคลมีพฤติกรรมอาชญากรรม ซึ่งสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ เช่น เพศ อายุ การแต่งงาน กฎหมาย ภูมิอากาศ เป็นต้น

ปัจจัยทางสังคม

แนวคิดทฤษฎีทางสังคมในการกระทำผิด

จากการศึกษาผู้ศึกษา ได้นำแนวคิดทฤษฎี และผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้อง และมีประโยชน์กับการศึกษาถึงสาเหตุการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งพอจะนำมาประกอบได้ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีการเลือก (Choice theory)

ทฤษฎีการเลือกมองว่าการละเมิดกฎหมายของคน เช่น ขโมยของ ขายยาเสพติดหรือ ยกพวกตีกัน เกิดจากเหตุผลส่วนตัวหลายเหตุผล รวมถึงความอยาก การแก้แค้น ความต้องการ ความโกรธ ความหึงหวง ความคับแค้น ความทิวู เป็นต้น แต่เมื่อเหตุผลส่วนตัว ได้มีการชั่งน้ำหนัก ระหว่างการที่ได้มาซึ่งผลประโยชน์ และผลที่ตามมาจากการประกอบอาชญากรรมคือบทลงโทษ ต่าง ๆ แนวคิดของทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational choice theory) ได้แตกแขนงจากแนวคิด ของสำนักดั้งเดิม คือ ทฤษฎีเจตจำนงอิสระนั่นเอง ทฤษฎีการเลือกมองว่าอาชญากรเป็นคนมีเหตุผล ในการตัดสินใจ ได้ใช้เหตุผลชั่งน้ำหนักของการกระทำแล้ว พฤติกรรมสามารถควบคุมหรือยังยั้ง ได้ ถ้าอาชญากรกลัวการถูกลงโทษ

แนวคิดของ Beccaria (1764 อ้างถึงใน ณัฐวุฒิ ยอดระบำ, 2549) ให้นิยามของคนว่า เป็นผู้ที่ยึดหลักสิทธิผลประโยชน์เป็นคน ที่เห็นแก่ตัว และมองตัวเองเป็นหลัก ดังนั้น จึงมีความ จำเป็นต้องมีการลงโทษมาเป็นตัวสกัดให้เกิดความกลัวต่อความผิดที่คิดจะทำ ในขณะที่ทฤษฎี การเลือกมองว่า คนจะละเมิดกฎหมายเมื่อได้ตัดสินใจเสี่ยง เมื่อทบทวนแล้วทั้งด้านปัจจัย ส่วนบุคคล (ความต้องการเงิน แก้แค้นความตื่นเต้น และความสนุกสนาน) และปัจจัยด้าน สถานการณ์ (เป้าหมายที่ต้องการได้รับการป้องกันเพียงพอจากเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือไม่) ดังนั้น ก่อนที่จะเลือกทำผิด อาชญากรผู้ใช้เหตุผลได้ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดด้วยการพิจารณาได้ตรงรอง แล้ว และคาดคะเนถึงโทษสถานหนักที่จะได้รับ โดยใช้ค่านิยมของอาชญากรคือ “กล้าได้ กล้าเสีย” เมื่อได้ทบทวนด้วยเหตุผลต่าง ๆ แล้ว เขาจะตัดสินใจที่จะประกอบอาชญากรรมตามประเภทที่ ต้องการ ได้มีการชั่งน้ำหนักการกระทำ และผลที่จะเกิดขึ้น การชั่งน้ำหนักดังกล่าว อาชญากรอาจจะ เลิกล้มความคิดทำผิดก็ได้ ถ้าผล (ถ้าถูกจับได้) การลงโทษจะรุนแรงพิจารณาแล้วได้ไม่คุ้มเสีย นั่นเอง เช่น อาชญากรอาจเลิกความคิดที่จะบุกเข้าไปโจรกรรมทรัพย์สินของคนในหมู่บ้าน เพราะ

ไปสังเกตแล้วเห็นรถสายตรวจของตำรวจตรวจตราอยู่ตลอดเวลาอาชญากรจึงย้ายออกไปก่อน
อาชญากรที่อื่นแทน

การเรียนรู้ (Learning) และประสบการณ์ (Experience) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ
ของโครงสร้างทฤษฎีการเลือก (Akers, 1990 อ้างถึงใน ฉวีวุฒิ ยอกระบ้ำ, 2549) อาชญากรอาชีพ
(Career criminal) รู้จักข้อจำกัดของตนเองรู้ว่าเมื่อไรควรหยุด เมื่อไรควรเสี่ยง และอาชญากร
ที่มีประสบการณ์ อาจจะไม่เลือกอาชีพอาชญากร เมื่อเขาเกิดความเชื่อว่าการเสี่ยงในการประกอบ
อาชญากรรมมีมากกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ บุคลิกภาพและวิถีชีวิต (Lifestyle) มีผลต่อการควบคุม
ตัวเองอย่างยิ่งเช่นอาชญากรเลือกประกอบอาชญากรรมมากกว่าปฏิบัติตัวตามแนวทางของสังคม
เพราะเป็นวิถีชีวิตของเขา

โครงสร้างของอาชญากรรมแนวคิดทฤษฎีการเลือกในการตัดสินใจจะประกอบ
อาชญากรรมนั้น จะมีองค์ประกอบดังนี้

1. จะประกอบอาชญากรรมที่ไหน
2. ลักษณะของเป้าหมายเป็นอย่างไร
3. หนทางที่จะทำให้การประกอบอาชญากรรมสำเร็จ

จากโครงสร้างดังกล่าวทฤษฎีการเลือกได้ขยายความโครงสร้างแต่ละข้อในความหมาย
ดังต่อไปนี้

1. การเลือกสถานที่ก่ออาชญากรรม (Choosing the place of crime) อาชญากรจะเลือก
สถานที่ เพราะเขาต้องรู้ว่า สถานที่นั้น เมื่อเขาประกอบอาชญากรรมแล้วเขาจะหนีพ้นการจับกุม
ของตำรวจได้ ยกตัวอย่างเช่น เด็กขายยาบ้าจะขายในละแวกบ้านของตน เพราะถ้ามีสายตรวจเข้ามา
เพื่อน ๆ ของเด็กจะเตือนเด็กได้ว่าอันตรายกำลังมาถึง

2. การเลือกเป้าหมาย (Choosing targets) เลือกเป้าหมายเพราะอาชญากรต้องการทำงาน
ของตัวเองให้สำเร็จคือ การเลือกในสิ่งที่ต้องการนั่นเอง เช่น อาชญากรต้องการขโมยของในบ้าน
อาจแกล้งกดกริ่งเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีใครอยู่บ้าน จึงจะบุกเข้าไปขโมยของ แต่ถ้ามีคนมาเปิดประตู
อาจจะแกล้งถามหาคนแล้วบอกว่าได้ที่อยูมาเป็นต้น

3. เรียนรู้เทคนิควิธีการเป็นอาชญากร (Learning criminal techniques) การเรียนรู้เทคนิค
ช่วยทำให้หลุดรอดจากการถูกจับกุมได้เช่น คนที่ใช้ยาเสพติดรู้ว่าตำรวจมักตรวจรอยเข็มฉีดยา
จึงหาวิธีการอื่นซึ่งเรียนรู้จากพวกที่ติดยาเสพติดด้วยกันว่าถ้าใช้วิธีนี้แล้วเช่น เผลอแล้วสุดคมจะ
หลุดรอดจากการถูกจับกุมได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคม

สถาบันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสังคม สถาบันในสังคมมีอยู่เพื่อแก้ปัญหาสังคมใน
ขณะเดียวกันสถาบันก็อาจจะทำให้อาชญากรรมมีมากได้หากสถาบันนั้นทำหน้าที่ไม่เหมาะสม

ก็จะเป็นสาเหตุทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด หรือเกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นได้ สถาบันทางสังคมที่สำคัญ มีดังนี้

สถาบันครอบครัว

“ครอบครัว” เป็นสถาบันที่ทางสังคมที่สำคัญสถาบันหนึ่ง มีอิทธิพลต่อขบวนการเรียนรู้ทางสังคมและการพัฒนาบุคลิกภาพ ฉะนั้น ในการพิจารณาสาเหตุแห่งอาชญากรรม ถ้าเราตัดปัจจัยทางด้านสรีรวิทยา และจิตวิทยาออกไปเสีย ครอบครัวจะต้องเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งการศึกษาถึงสภาพครอบครัวกับอาชญากรรม ส่วนใหญ่ได้พุ่งเล็งไปที่ครอบครัวที่มีความบกพร่องมากกว่าครอบครัวที่สมบูรณ์ Sheldon and Glueck (1962 อ้างถึงใน ฉัฐวุฒิ ยอกระบ้ำ, 2549) ได้ให้ความหมายของ “ครอบครัวที่บกพร่อง” ไว้ว่า หมายถึง “การขาดความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเด็กขาดผู้อบรมและให้คำแนะนำ เด็กไม่รู้จักใช้เวลาว่าง และขาดสันตนาการ และประเด้นสุดท้ายขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในครอบครัว” นักสังคมวิทยาและนักจิตวิทยาได้พยายามค้นคว้าหาสาเหตุของความบกพร่องในครอบครัวที่จะมีส่วนผลักดันให้สมาชิกต้องประกอบอาชญากรรมในอนาคตกการศึกษาได้มุ่งประเด้นไปที่วัฒนธรรมภายในครอบครัว

การสำรวจสภาพบ้านแตก (Broken home) และสภาพครอบครัวที่มีความบีบคั้นทางเศรษฐกิจจนเป็นสาเหตุให้บิดามารดาต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ไม่มีเวลาที่จะอบรมดูแลบุตรเป็นต้น

1. การศึกษาถึงวัฒนธรรมครอบครัวที่บกพร่องส่วนใหญ่เป็นการศึกษาถึงมนุษยวิทยาทางกายภาพเกี่ยวกับครอบครัวอาชญากร ตัวอย่างเช่น การศึกษาของ Burt (1923 อ้างถึงใน ฉัฐวุฒิ ยอกระบ้ำ, 2549) ท่านผู้นี้ได้สรุปลงความเห็นไว้ว่า ในครอบครัวของอาชญากรมีแนวโน้มที่จะแสดงให้เห็นว่าสมาชิกของครอบครัวจะเป็นอาชญากรตามไปด้วย โดยการสืบเชื้อสายจากบิดา แนวความคิดนี้ได้รับการคัดค้านจากฝ่ายที่ถือว่าพฤติกรรมของมนุษย์ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ ไม่ใช่การถ่ายทอดจากกรรมพันธุ์ ดังที่ Sutherland and Cressey (1924 อ้างถึงใน ฉัฐวุฒิ ยอกระบ้ำ, 2549) นักอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ได้กล่าวอุปมาอุปไมยไว้ครั้งหนึ่งว่า “การใช้ช้อนรับประทานอาหารเป็นลักษณะนิสัยของมนุษย์มาหลายชั่วคน แต่ทั้งนี้มิได้เป็นการพิสูจน์ว่าแนวโน้มที่มนุษย์รู้จักใช้ช้อนเป็นการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์” อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาวิจัยของโทษจำคุกที่มีต่อบุตรของผู้ต้องขังในกรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. 2515 ได้พบว่า ในบรรดาเด็กที่กระทำความผิดและบิดามารดาไม่ประเวศเคต้องโทษจำคุก ลักษณะการกระทำผิดของเด็กเหล่านี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับบิดามารดา ผลการศึกษานี้ น่าจะชี้ให้เห็นว่าได้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมภายในครอบครัวที่บกพร่อง (ครอบครัวผู้ต้องขัง) ซึ่งจะเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมของอาชญากร (Criminal subculture) ก็เป็นไปได้

2. สภาพบ้านแตก นักวิชาการส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า สภาพบ้านแตกมีส่วนสำคัญในการเกิดอาชญากรรม สภาพบ้านแตกที่กล่าวถึงนี้โดยทั่ว ๆ ไปจะ หมายถึง การที่บิดามารดาต้องแยกกันอยู่ หย่าร้าง ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายถึงแก่กรรม ซึ่งเป็นผลให้เด็กขาดการอุปการะเลี้ยงดู ขาดความอบอุ่นและมีปัญหาต่าง ๆ ตามมา ดังเช่น ศาสตราจารย์ เมย์ส แห่งมหาวิทยาลัยลิเวอร์พูล ประเทศอังกฤษ ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะบ้านแตกย่อมเป็นผลให้เด็กกระทำผิด ยิ่งกว่าสภาพครอบครัวปกติ อย่างไรก็ตาม ได้มีหลักฐานยืนยันว่า ภาวะครอบครัวที่จะมีส่วนก่อให้เกิดการทำความผิดของเด็กนั้น มิใช่ภาวะบ้านแตกในความหมายดังกล่าวเท่านั้น ยังมีความหมายรวมถึงภาวะอื่น ๆ เป็นต้นว่า ความไม่ปรองดองกันระหว่างบิดา มารดา และสมาชิกภายในครอบครัว การที่มารดาต้องทำหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการหารายได้มาจุนเจือครอบครัว โดยต้องออกไปทำงานนอกบ้าน การที่บิดาต้องถูกเกณฑ์ทหารเข้าประจำกรมกอง เป็นนักโทษ หรือเป็นพ่อค้าที่จะต้องเดินทางเป็นประจำไม่มีเวลาอยู่กับครอบครัว ภาวะการณ์เช่นนี้ Wolfgang et al. (1967) เห็นว่าถ้าพิจารณาในแง่ของจิตวิทยาแล้ว ควรจะรวมอยู่ในภาวะบ้านแตกด้วย ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ยืนยันว่าเป็นสาเหตุหนึ่งของการกระทำผิดของเด็ก เพื่อเสนอข้อคิดเห็นของ Wolfgang et al. จึงควรที่จะอ้างถึงการศึกษาวิจัยผลของโทษจำคุกที่มีต่อบุตรผู้ต้องขัง ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2515 อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งปรากฏว่าเด็กที่ทำความผิดประสบปัญหาภายในครอบครัว ได้แก่ ปัญหาบ้านแตก อันเกิดจากการหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ระหว่างบิดา/ มารดา การหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ระหว่างบิดามารดาของเด็กกระทำผิดดังกล่าวนี้ไม่ใช่เพราะสาเหตุในด้านอื่น ๆ ด้วย เป็นต้นว่า ครอบครัวประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ มารดาต้องหารายได้มาจุนเจือครอบครัว แทนที่จะอยู่เป็นแม่บ้านที่ดี

โรงเรียนและการศึกษา

การศึกษามีส่วนที่จะเสริมสร้างลักษณะนิสัย และพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลเพื่อให้สามารถปรับปรุงตัวเข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อม และความเปลี่ยนแปลงของสังคม ภาวะของบุคคลที่ด้อยในการศึกษานั้น ย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตโดยไม่ต้องสงสัย ดังจะเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนกระทำผิดส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาดำ ตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้นสำหรับในประเทศที่กำลังพัฒนาจะมีเหตุผลเชื่อได้ว่าอุปสรรคที่สำคัญของการศึกษาเกิดจากภาวะการณ์บีบคั้นทางเศรษฐกิจ และความต้องการที่จะใช้แรงงานของเด็ก เหตุนี้เป็ผลให้เด็กต้องหยุดชะงักจากการศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะหารายได้เลี้ยงตัวเอง หรือนำมาช่วยเหลือครอบครัวก่อนถึงวันอันสมควร ภาวะเช่นนี้ย่อมบั่นทอนความก้าวหน้าทางการศึกษาของเด็กโดยปริยายซึ่งมีผลให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำผิดในเวลาต่อมา ถึงกระนั้นอุปสรรค และข้อขัดข้องของการศึกษาดังกล่าวก็มีไม่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียวเสมอไป ในเมื่อการจัดการศึกษาอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ

โรงเรียน โรงเรียนจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตและอนาคตของเด็กและเยาวชน เพราะโรงเรียนอาจจะช่วยป้องกันเด็กกระทำผิด และโรงเรียนอาจจะช่วยเด็กที่กระทำผิดแล้วให้ กลับตนเป็นคนดีได้ Eicham (1965, p. 299 อ้างถึงใน ฌัฐวุฒิ ขอดระบำ, 2549) ปัจจัยที่โรงเรียน มีส่วนผลักดันให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำผิด อาจสรุปได้ คือ

1. เด็กขาดครูที่ดี
2. โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ไม่เพียงพอ
3. เด็กไม่ได้รับการสนใจและขาดการปฏิบัติอย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคล
4. เกิดการแบ่งแยกในกลุ่มนักเรียน เพราะความแตกต่างทางฐานะเศรษฐกิจ
5. เด็กขาดการศึกษาและแนะแนว
6. นอกจากครูผู้สอนแล้ว โรงเรียนยังขาดนักวิชาการในสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ รัฐบาล

เป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ กับปัญหาอาชญากรรมซึ่งมีทฤษฎีเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับอาชญากรรม กล่าวคือ อาชญากรรมเกิดขึ้นมากเพราะขาด การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังปล่อยให้ผู้กระทำผิดมากมายลอยนวลอยู่ได้โดยปราศจาก การลงโทษการแก้ปัญหาเรื่องนี้จึงต้องให้ตำรวจ และศาลบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกวดขัน การใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกวดขันเท่านั้นที่จะลดปัญหาอาชญากรรมได้อย่างไรก็ตามการที่จะทำ ได้อย่างนั้นจะต้องประสบกับความยากลำบากเป็นอย่างมาก เพราะว่าหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรมขาดความเข้มแข็งและไร้ประสิทธิภาพพอ กับการที่สังคมขาดประสิทธิภาพในการควบคุม อาชญากรรม เพราะสังคมมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้เกิดอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเจ้าหน้าที่ ของบ้านเมืองจะมีความสำคัญเป็นอันมากในการบังคับใช้กฎหมาย คนทั่ว ๆ ไปจะเคารพกฎหมาย และเคารพเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองก็ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองกระทำตนเป็นคนเคารพกฎหมาย ด้วย Frank (1964, p. 68 อ้างถึงใน ฌัฐวุฒิ ขอดระบำ, 2549, หน้า 18)

สื่อมวลชน

เป็นสถาบันทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีส่วนต่อการเกิดอาชญากรรมและปัญหาเด็กหรือ เยาวชนกระทำผิด อิทธิพลอย่างสำคัญของสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม คือ เป็นตัวหนุนทศนะคติที่มีอยู่แล้ว หรือมิฉะนั้นก็ส่งเสริมให้เห็นตามสภาพแวดล้อมที่ตนคิดว่าดีแล้ว ทั้งที่ความคิดหรือทัศนคติหรือสภาพแวดล้อมเหล่านั้นเป็นสิ่งที่นำไปสู่การกระทำผิดกฎหมาย ทำให้บุคคลที่เคยเห็นการกระทำผิดหลงเชื่อไปกับสื่อมวลชนที่ได้สัมผัสเพราะสิ่งที่ตนอยากรู้ หรือ พร้อมที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจ แสดงว่าคนมีค่านิยมที่ตรงกับสิ่งที่สื่อมวลชนได้มาตีแผ่ นั่นคือเป็นลักษณะที่อันตรายของสื่อมวลชนซึ่งมอบสิ่งผิด ๆ หรือค่านิยมที่ผิด ๆ ให้แก่สาธารณะ

ชนเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนนั้นนักอาชญาวิทยาท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า เด็ก ๆ ได้เรียนรู้ และตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งอื่นก่อน อาทิ ครอบครัว โรงเรียน เราจึงอาจกล่าวได้ว่าสื่อต่าง ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับบ้าน โรงเรียน และปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือไปจากสื่อมวลชน ในทัศนะทางอาชญาวิทยานั้น เชื่อว่าการถ่ายทอดอย่างซ้ำซากเกี่ยวกับพฤติกรรมของอาชญากรรมทางสื่อมวลชนนั้นจะมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดที่ผิดให้แก่เด็ก ยิ่งในการถ่ายทอดให้เห็นว่าผู้ละเมิดกฎหมายเป็นที่สมควรได้รับความเห็นใจหรือการยกย่องสรรเสริญด้วยแล้วยิ่งเป็นอันตรายมากขึ้น

ทฤษฎีการมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน (Differential association theory)

Ward, Carter and Perrin (1994, pp. 40-41) ได้เสนอทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม ซึ่งมีแนวคิดที่สำคัญว่าพฤติกรรมทางอาชญากรรมเรียนรู้กันได้โดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม และพฤติกรรมที่แสดงออกมาในลักษณะ ที่จะเป็นอาชญากรนั้น ขึ้นอยู่กับความแตกต่างในช่วงระยะเวลา และความสม่ำเสมอในการติดต่อสัมพันธ์กัน

Sutherland (1939, อ้างถึงใน สาริต บุษยากุล, 2555, หน้า 14) ได้อธิบายพฤติกรรมทางอาชญากรสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้โดยขบวนการดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรม เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้
2. พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรม สามารถเรียนรู้ได้จากบุคคลอื่น โดยขบวนการติดต่อ
3. หลักการสำคัญของการเรียนรู้พฤติกรรมมีลักษณะเป็นอาชญากรรม จะเกิดขึ้นได้มากที่สุด จากการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่มที่สนิทสนมกัน
4. เมื่อมีการเรียนรู้พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากร การเรียนรู้จะประกอบด้วย
  - 4.1 วิธีประกอบอาชญากรรม ซึ่งอาจจะมีความยากง่ายแตกต่างกันออกไป และ
  - 4.2 แรงบันดาลใจแรงขับเคลื่อนภายใน ความมุ่งหมายและทัศนคติ
5. การที่แรงจูงใจ โดยเฉพาะการเรียนรู้จากการกำหนดของกฎหมายว่า จะปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติตาม
6. คนเราจะกลายเป็นผู้กระทำผิดต่อเมื่อ การแปลความหมายว่า กฎหมายเป็นสิ่งที่น่าละเมิดมากกว่าการแปลความหมายว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่น่าเคารพปฏิบัติตาม
7. การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกันอาจจะแตกต่างในด้านความถี่ ความนาน การจัดลำดับก่อนหลัง และความรู้สึกแรงกล้า
8. ขบวนการของการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม สัมพันธ์กับแบบของอาชญากรรม และแบบที่ต่อต้านอาชญากร ซึ่งเกี่ยวกับกลไกของการเรียนรู้ทางอื่น ๆ ได้

9. ขณะที่พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากร เป็นการแสดงออกถึงความต้องการ โดยทั่วไปและค่านิยม ไม่อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรนั้น เกิดจาก ความต้องการและค่านิยมอย่างเดียว

Sutherland ได้ชี้ให้เห็นว่า พวกที่กระทำความผิดกฎหมาย เกี่ยวกับทรัพย์สินทำไปเพื่อให้ได้มา ซึ่งทรัพย์สิน และกรรมกรที่ทำงานด้วยความสุจริตก็เพื่อต้องการทรัพย์สินเช่นเดียวกัน เงินหรือ ทรัพย์สินย่อม หมายถึง ความมั่นคงในฐานะ ซึ่งเป็น “ค่านิยมอย่างหนึ่งสังคม” และเป็น “ความต้องการ” จึงไม่สามารถนำมาอธิบายว่าเป็นสาเหตุของอาชญากรรมได้

ทฤษฎีกระบวนการทางสังคม

กระบวนการทางสังคมมองว่า คนที่ถูกขัดเกลา (Socialization) จากสถาบันต่าง ๆ ในสังคม ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน ที่ทำงาน เป็นต้น ซึ่งถ้าหากความสัมพันธ์เป็นไปใน ทางบวกและได้รับการสนับสนุน คนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมเป็นอย่างดี ในทางตรงกัน ข้ามหากความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบ คนที่จะฝ่าฝืนกฎระเบียบ นำไปสู่พฤติกรรมอาชญากรรม

ทฤษฎีกระบวนการทางสังคมเชื่อว่า คนไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ชนชั้น หรือเพศใดก็ตาม ต่างก็มีศักยภาพที่จะเป็นอาชญากรได้ทั้งสิ้น คนจนหรือคนชั้นต่ำมีปัญหาทางเศรษฐกิจสูง ได้รับความ การดูแล มีการศึกษา น้อย ครอบครัวแตกสลาย จึงมีโอกาสหรือมีความสามารถในการก่อ อาชญากรรมสูง ในขณะที่ชนชั้นกลางมักมีสังคมที่ดีกว่า ครอบครัวอบอุ่น ไม่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ มีเพื่อนดี เป็นที่ยอมรับของสังคม จึงมีโอกาสหรือความสามารถในการกระทำผิดน้อย แต่อย่างไรก็ตามไม่ใช่ชนชั้นกลาง หรือกลุ่มที่มีความพร้อมจะไม่กระทำความผิดเลย สิ่งนี้จะ ขึ้นอยู่กับการขัดเกลาทางสังคมเป็นสำคัญ เช่น ชนชั้นกลางมีฐานะดี เลี้ยงลูกแบบตามใจ ไม่ฝึกให้มีความอดทน ต้องการอะไรก็จะได้รับเสมอ ๆ ก็อาจจะกลายเป็นคนที่มีโอกาสในการกระทำผิดหรือ ก่ออาชญากรรมได้เช่นกัน เราจะเห็นว่าการขัดเกลาทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งไม่ว่าจะอยู่ใน ชนชั้นไหน ๆ แต่หากได้รับการขัดเกลาไปในทางที่ดีแล้ว เขาก็จะเป็นบุคคลที่มีโอกาสหรือศักยภาพ ในการกระทำก่ออาชญากรรมต่ำ

ความสัมพันธ์ในครอบครัว (Family relation) เป็นสิ่งสำคัญและมีบทบาทอย่างมากต่อ พฤติกรรมของมนุษย์ การสื่อสารที่สร้างความเข้าใจภายในครอบครัว การฝึกให้มีวินัยที่ถูกต้อง สามารถกำหนดพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวได้ทั้งสิ้น ยกตัวอย่างเช่น หากเด็กได้รับการ อบรมอย่างถูกต้องจากครอบครัวแล้ว เมื่อโตขึ้นเด็กก็จะประพฤติตนไปในแนวทางที่ได้รับ การอบรมมา การที่เด็กมาจากครอบครัวที่แตกแยก (Broken home) ก็ได้แปลว่า เด็กคนนั้นจะต้อง กลายเป็นเด็กกระทำผิด เพราะหากพ่อแม่คนใดคนหนึ่งสามารถทำหน้าที่ของตนและชดเชยส่วนที่ ขาดหายไปของเด็กได้ จนเด็กรู้สึกว่าคุณค่าอะไร และรู้สึกที่ตัวเองปกติทุกอย่างนักอาชญากรรม

วิทยาบางคนมองว่าหากเด็กไม่ได้รับการชดเชยที่เพียงพอ เพราะพ่อ-แม่ต้องแบกภาระในเรื่องเศรษฐกิจ ไม่มีเวลาให้เด็กอย่างเพียงพอ ทำให้เด็กมีปัญหา จึงหันไปคบเพื่อนซึ่งอาจเป็นเพียงโอกาสที่เด็กจะประสบความสำเร็จทางการศึกษาก็มีสูง

ความสัมพันธ์ของเพื่อน (Peer relations) นักจิตวิทยาเชื่อว่าเพื่อนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมมนุษย์ และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและเลือกที่จะมีพฤติกรรมต่าง ๆ ในช่วงอายุของเด็กแต่ละช่วง เพื่อนมีอิทธิพลในลักษณะที่ต่างกัน เช่น ในช่วงวัยรุ่น (Teen) เพื่อนจะมีบทบาทเป็นผู้ให้กำลังใจ เพราะเป็นวัยที่ต้องการการสนับสนุนทางอารมณ์ จึงมีความเชื่อใจเพื่อนมาก และมักจะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือความลับของตนให้เพื่อนได้รับรู้ส่วนในเด็กที่ไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนมักจะแสดงอาการก้าวร้าวและชอบแกล้งคนอื่น เด็กอาจมีกลุ่มเพื่อนมากกว่า 1 กลุ่ม ในกลุ่มหนึ่งเด็กอาจมีบทบาทเป็นหัวหน้ากลุ่ม แต่ในขณะที่เดียวกันอีกกลุ่มหนึ่งเด็กอาจมีบทบาทเป็นผู้ตามก็ได้ จะเห็นได้ว่าเด็กและเพื่อนต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ ยังมีสถาบันทางสังคมอื่น ๆ เช่น สถาบันศาสนามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน เช่นผู้ที่นับถือคริสต์ศาสนา ทุกวันอาทิตย์ก็จะไปโบสถ์ ร่วมกิจกรรมทางศาสนา ไม่คิดประกอบอาชญากรรมแนวคฤหัสถ์กฎกระทรวงการทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์มี 3 ส่วน คือ

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทฤษฎีทางพฤติกรรม Bandura (1989 อ้างถึงใน ณัฐวุฒิ ยอดระบำ, 2549) เชื่อว่าคนไม่ได้เกิดมารุนแรง แต่ได้เรียนรู้ที่จะก้าวร้าวจากประสบการณ์ชีวิต ประสบการณ์เหล่านี้รวมถึงการสังเกตพฤติกรรมของคนอื่นที่แสดงความก้าวร้าว เพื่อมุ่งหวังผลจากความก้าวร้าวนี้ นอกจากนี้ยังได้ดูจากภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ เด็กเห็นคนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวและแสดงความรุนแรง เด็กมีการเรียนรู้และเลียนแบบความรุนแรงจากสิ่งเหล่านี้ เมื่อเติบโตขึ้นได้เห็นรูปแบบความรุนแรง ซึ่งปฏิบัติต่อเนื่องในการมีความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ลูกชายเห็นพ่อตบตีแม่ และยอมให้พ่อทำเช่นนั้น เมื่อโตขึ้นเด็กคนนี้จะกลายเป็นคนที่ชอบตบตีลูกและภรรยาของตน เป็นการเรียนรู้โดยการเลียนแบบพฤติกรรม (Behavior modeling)

2. ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social control theory) Hirschi (1990) เขียนหนังสือ Causes of delinquency (สาเหตุการกระทำผิดของเด็ก) เชื่อว่าคนเราทุกคนมีศักยภาพในการละเมิดกฎหมาย แต่ที่เขาสามารถควบคุมตัวเองได้ เพราะเขาเกิดความกลัวว่า พฤติกรรมละเมิดกฎหมายจะทำลายความสัมพันธ์ของครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน ถ้าคนเราขาดความผูกพันทางสังคมไม่สนใจว่าใครจะเป็นอย่างไร คนจะเกิดอิสระในการกระทำผิดองค์ประกอบของความผูกพันทางสังคม ได้แก่

2.1 ความผูกพัน (Attachment) การยอมรับบรรทัดฐานทางสังคมและการพัฒนาความรู้สึกลึกซึ้งชอบชั่วดี ขึ้นอยู่กับความผูกพัน Hirschi มองว่าครอบครัว เพื่อน และ โรงเรียน เป็นสถาบันทางสังคม ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทำให้ผูกพันกันในสังคม

2.2 ข้อผูกมัด (Commitment) คือคนที่ผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามรูปแบบของสังคม เช่น เรียนหนังสือสูงเพื่อที่จะประกอบอาชีพที่ดีมีความสำเร็จในชีวิต ทำให้คนไม่ยอมทำผิดกฎหมาย เพราะการกระทำผิดกฎหมายจะทำลายโอกาสของความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น ข้อผูกมัด จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ควบคุมพฤติกรรมอาชญากรรม

2.3 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (Involvement) หมายถึง การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ทำให้เหลือน้อยที่จะคิดประกอบอาชญากรรมเพราะเวลาส่วนใหญ่ใช้ไปทำกิจกรรม

2.4 ความเชื่อ (Belief) หมายถึง คนที่อาศัยในพื้นที่เดียวกันจะมีความเชื่อที่เหมือนกัน ความรู้สึกต่อบรรทัดฐานและค่านิยมเหมือนกัน คนเหล่านี้จะไม่ประกอบอาชญากรรม ในทางกลับกันจะมีจริยธรรมที่ดีงาม

3. ทฤษฎีประทับตรา (Labeling theory) ทฤษฎีประทับตรานี้ มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งนักสังคมวิทยาหลายคนได้ให้ความหมายของคำว่า เบี่ยงเบน ไว้เช่น Becker (1963, p. 9 อ้างถึงใน ฌีรวูตลี ยอดระบำ, 2549, หน้า 23) เขากล่าวว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน หมายถึง พฤติกรรมที่ถูกประทับตราโดยการประทับตราจากผู้คนในสังคมและความเบี่ยงเบน เป็นผลของการตอบสนองของคนอื่นที่มีต่อการกระทำนั้น ๆ ของบุคคล สำหรับ Goode (1978, p. 163 อ้างถึงใน ฌีรวูตลี ยอดระบำ, 2549) การเบี่ยงเบน หมายถึง ความประพฤติที่คนในกลุ่มหนึ่ง พิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นอันตราย น่าอาชญากรรม บาดตามากจนต้องเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ และล่าสุด Rubington and Weinberg (1987, p. 2 อ้างถึงใน ฌีรวูตลี ยอดระบำ, 2549) ได้นิยามความหมายเกี่ยวกับความเบี่ยงเบนนั้นต้องคำนึงถึงว่าคุณลักษณะของความเบี่ยงเบนนั้น ไม่ได้อยู่ที่ลักษณะภายในหรือเนื้อหาของการกระทำแต่อยู่ที่ลักษณะภายนอกที่ถูกกำหนดให้ หรือเรียกว่า “การประทับตรา” มาให้ว่าเป็นเช่นนั้นเป็นสิ่งที่ถูกกำหนด โดยปฏิกิริยาที่คนอื่นแสดงออกต่อการกระทำนั้น ๆ คือ การกระทำใด ๆ จะถือว่าเป็นความเบี่ยงเบนหรือไม่อยู่ที่การกำหนดความหมาย การกระทำผิดกฎหมายหรืออาชญากรรม ถือว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนแบบหนึ่งและเป็นปัญหาทางสังคม เพราะเป็นต้นเหตุที่ทำให้แผนการดำเนินชีวิตที่พึงปรารถนา และที่คาดหมายไว้จะต้องชะงักงันลง

เมื่อพิจารณาธรรมชาติของการกระทำผิด โดยพิจารณาจากสังคม จะแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ (เสริม ปุณณะหิตานนท์, 2534, หน้า 180-197)

1. มองจากกฎเกณฑ์ของสังคมการมองธรรมชาติของการกระทำผิด โดยพิจารณาจากกฎเกณฑ์ของสังคม นักสังคมวิทยาทั่วไป ได้วิเคราะห์ศึกษากฎเกณฑ์ของสังคมที่จะบ่งชี้ว่าความประพฤติอย่างไรถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ โดยแบ่งเป็นบรรทัดฐาน 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ บรรทัดฐานที่ไม่มีรูปสถาบัน (Non-institutionalized norms) โดยประเภทแรก เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดขึ้น และรักษาไว้โดยทัศนคติของสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคม ส่วนประเภทหลัง เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดโดยผู้มีอำนาจอันชอบธรรมทางการเมือง สำหรับประเภทแรกนั้น ถูกแบ่งย่อยออกเป็นบรรทัดฐานที่มีอำนาจสูงสุด คือ จารีต (Mores) และบรรทัดฐานที่มีอำนาจต่ำสุด คือ วิถีประชา (Folk ways) ส่วนประเภทหลัง ได้แก่ กฎหมาย ระเบียบ แบบแผนต่าง ๆ ที่มีอำนาจหรือกำหนดโทษสำหรับการละเมิดไว้รุนแรงมากน้อยไม่เท่ากัน

2. มองจากปฏิกิริยาตอบโต้จากสังคมการมองธรรมชาติของการกระทำผิด โดยพิจารณาจากปฏิกิริยาตอบโต้จากสังคม ได้มีนักสังคมวิทยารุ่นใหม่มองธรรมชาติของการกระทำผิด โดยพิจารณาปฏิกิริยาตอบโต้จากสังคมแทนที่จะพิจารณาพฤติกรรมการกระทำผิดนั้นจริง ๆ กล่าวคือ พิจารณาทัศนคติของสมาชิกในสังคมต่อพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ว่าจะจะเป็นความผิดหรือละเมิดต่อบรรทัดฐานในช่วงเวลานั้น ๆ หรือไม่ การมองธรรมชาติของการกระทำผิดในลักษณะนี้มีชื่อเรียกว่า แนวทัศนคติในการประทับตรา (Labeling perspective) ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ การกระทำผิดเกิดขึ้นเพราะสังคมเป็นผู้ประทับตรา การประทับตรานั้นจะเกิดขึ้นเมื่อมีการกระทำผิดครั้งแรก และผู้กระทำผิดได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานอื่น ๆ ในสังคม สถาบันเหล่านี้เป็นผู้กำหนดว่าเขามีพฤติกรรมเป็นอาชญากร เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้กระทำผิดก็ยอมรับการประทับตรา และเริ่มกำหนดทิศทางแห่งความประพฤติของตนเองในอนาคตให้สอดคล้องกับการรับรู้ของสังคม โดยนัยนี้อาชญากรรมหรือการกระทำผิดจึงเกิดขึ้นเพราะปฏิกิริยาระหว่างบุคคลกับสังคม

ผลของการประทับตราว่าเขาเป็นผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือเป็นอาชญากรจากปฏิกิริยาของสังคม จะมีผลในเชิงลบเกิดขึ้นต่อตัวเขา ผลที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ผู้ถูกประทับตราจะมีความโน้มเอียงที่จะมองตนเองว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น ฆาตกร คนขี้ขโมย คนคุก ฯลฯ ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินที่เรียกว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน ต่อไปไม่ว่าเขาจะมีความยึดมั่นผูกพันกับการกระทำเบี่ยงเบนนั้นอย่างแท้จริงหรือไม่ เมื่อใดก็ตามที่เขาถูกมองว่าเป็นผู้เบี่ยงเบนโดยผู้อื่น เขามีความโน้มเอียงที่จะให้นิยามแก่ตนเองเป็นผู้เบี่ยงเบนด้วยแล้วต่อเนื่องไปถึงการเข้าสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้น และในที่สุดก็กลายเป็นผู้เบี่ยงเบนถาวร Cohen (1968, p. 24 อ้างถึงใน ฉัฐวุฒิ ยอดระบำ, 2549, หน้า 24)

โดยสรุปแล้ว การประทัตตรามีความสำคัญกับผู้กระทำผิดซ้ำ ก็เนื่องจากที่ผู้กระทำผิดเหล่านี้ได้กระทำความผิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นการละเมิดกฎหมายของสังคม และถูกจับได้ หลังจากนั้นต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานอื่น ๆ ในสังคม ซึ่งเป็นผู้กำหนดว่าผู้กระทำความผิดมีพฤติกรรมเป็นอาชญากร หรือมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป ดังนั้น จึงสมควรได้รับการลงโทษตามที่กฎหมายระบุไว้ นั่นคือ ผู้กระทำผิดถูกประทัตตราครอบอย่างชัดเจนว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นอาชญากร เมื่อผู้กระทำผิดเหล่านี้รับโทษจนครบถ้วนตามกระบวนการพิพากษาของศาลแล้ว จะพ้นโทษออกมาดำเนินชีวิต เช่น ประชาชนทั่วไป แต่เนื่องจากสังคมได้เคยประทัตตราเขาไว้อย่างชัดเจนและเป็นทางการ อีกทั้งคนรอบข้างเขาก็ปฏิบัติต่อเขาต่างไปจากบุคคลธรรมดาทั่วไป เขาจึงเป็นเสมือนวัวสันหลังหว่าอยู่ตลอดเวลา และเขาเริ่มกำหนดพฤติกรรมของตัวเองให้สอดคล้องกับการประทัตตราเหล่านั้น ซึ่งจะนำไปสู่การกระทำผิดที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนในที่สุด พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเหล่านั้นก็กลายเป็นความเคยชินและถือเป็นพฤติกรรมถาวรไป

ปัจจัยทางจิตวิทยา

สาเหตุการเกิดอาชญากรรมหรือการกระทำผิดด้านจิตวิทยา บุคลิกภาพส่วนมากจะเป็นการศึกษาวิเคราะห์ใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะทางจิตวิทยาทั่วไป ซึ่งศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในด้านพัฒนาทางด้านความเจริญเติบโตทั้งร่างกายและจิตใจ ปัญหาเกี่ยวกับอุปนิสัยที่ต่อต้านสังคม และการศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของอาชญากรรมกับจิตที่มีแนวโน้มเบี่ยงเบน อาจเกี่ยวเนื่องกับหน้าที่ของจิตแพทย์ นักจิตวิเคราะห์โดยหลักการทั่วไปการศึกษาสาเหตุการกระทำผิดทางจิตวิทยาและบุคลิกภาพจะ หมายถึง ความไม่สมประกอบทางบุคลิกภาพ ความกระทบกระเทือนทางอารมณ์ การควบคุมตนเอง และประสบการณ์การควบคุมตนเอง ซึ่งมีบทบาทต่อการศึกษาเข้าใจถึงสาเหตุของอาชญากรรมและพฤติกรรมของอาชญากร

การศึกษาสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมหรือการกระทำผิดในระหว่างปี ค.ศ. 1960-1970 มีนักวิชาการหลายคนได้สนใจศึกษาในแง่ประเด็นของ “จิตใจอาชญากร” (Criminal mind) เนื่องจากได้เกิดคดีฆาตกรรมรุนแรงอย่างมากมาย เช่น กรณี Richard Speck ได้ฆาตกรรมนักเรียนพยาบาลในชิคาโก แต่ตามรายงานของจิตแพทย์ระบุว่าเขามีความผิดปกติทางสมองเนื่องจากการกระทบกระเทือนจากการบาดเจ็บสาหัสทางศีรษะเมื่อเป็นเด็ก หรือกรณีของ Charles Whitman ยิงปืนจากบนหอคอยในมหาวิทยาลัยเท็กซัส ไล่ฝูงชน และทำให้มีผู้เสียชีวิต 13 คน บาดเจ็บ 31 คน จากการผ่าพิสูจน์แล้วพบเนื้อร้ายในสมอง ในกรณีดังกล่าวเกิดการตั้งคำถามว่าการสังหารหมู่เช่นนี้อาจเป็นผลมาจากฆาตกรที่มีจิตใจในลักษณะพิเศษซึ่งแตกต่างไปจากบุคคลอื่นหรือไม่ และการศึกษาของจิตแพทย์ Healy (1931 อ้างถึงใน ฌีวูดี ยอคระบ่า, 2549, หน้า 26) ได้ศึกษา

สาเหตุการกระทำผิดของเด็ก โดยวิธีการศึกษาแบบเฉพาะกรณี โดยมีแนวความคิดว่าการจะทราบสาเหตุแห่งพฤติกรรมของเด็กได้ต้องศึกษาโดยละเอียดลึกซึ้งในเรื่องความผิดปกติทางอารมณ์ตั้งแต่วัยเยาว์ โดยการวิเคราะห์ทางอินทรีย์ทางจิตวิทยา และอิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางสังคม

จิตวิเคราะห์ (โสภณ ชูพิกุลชัย, 2525, หน้า 47) เป็นจิตวิทยาสาขาหนึ่งซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบการปรับตัวของกลไกป้องกันตนเองแบบต่าง ๆ นั้นสามารถนำมาอธิบายสมเหตุสมผลและเป็นจิตวิทยาสาขาที่มองมนุษย์ในทางลบ กล่าวคือ เชื่อว่ามนุษย์มีสิ่งชั่วร้ายติดตัวมาแต่กำเนิด การขัดเกลาทางสังคมทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมตามแบบที่สังคมต้องการ ในขณะที่เดียวกันแรงผลักดันในตัวมนุษย์เหล่านี้ก็เปรียบเสมือนน้ำที่ต้องมีทางออกไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เช่น อาจเป็นไปในทางที่ยอมรับของสังคม หรือในทางฝ่าฝืนสังคมพฤติกรรมมนุษย์ที่ถูกขัดขวางหยุดชะงัก จะมีผลต่อพฤติกรรม หรือมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์ต่อไป

ในการศึกษาเรื่องจิตวิเคราะห์นั้น เกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1856-1930 โดย Sigmund Freud จิตแพทย์ชาวออสเตรเลีย (Silver, 1981, pp. 51-54 อ้างถึงใน ฉวีวุฒิ ยอดระบำ, 2549, หน้า 27-28) ได้พัฒนามาจากทฤษฎีบุคลิกภาพมนุษย์โดยวิเคราะห์หัวใจของมนุษย์ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ Id, Ego และ Super-ego สันดานดิบนั้นเป็นความรู้สึกของจิตที่เป็นมาแต่ดั้งเดิมนับตั้งแต่ถือกำเนิดมานั้นเอง เช่น ความหิว ความกระหาย และความต้องการอื่น ๆ เป็นต้นอัตตาหรือความเป็นตัวของตัวเองเป็นสิ่งควบคุม การปฏิบัติของสันดานดิบให้สอดคล้องกับความต้องการของสติสัมปชัญญะซึ่งเกิดขึ้นจากวัฒนธรรมในสังคม อย่างไรก็ตามสันดานดิบก็มีอาจจะปฏิบัติตามวัฒนธรรมได้เสมอไป เพราะความขัดแย้งกัน อัตตาจึงต้องคอยกดเอาไว้ และเมื่อสันดานดิบถูกกดไว้ก็จะซ่อนตัวอยู่ในจิตใต้สำนึก ลักษณะเช่นนี้จะทำให้เกิดความวิตกกังวลขึ้นมาทางออกก็คือต้องมีการคืนรนต่อสู้ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างไรก็ตามสันดานดิบก็ยังคงมีอยู่มิได้หมดไปแต่อย่างใด และรอจังหวะที่จะแสดงออกมาในรูปแบบอื่น ๆ อีก

นอกจาก Freud แล้ว ยังมีนักจิตวิเคราะห์อีกหลายคนที่ยพยายามอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยใช้สาเหตุทางจิตใจมาอธิบาย อย่างเช่น Alfred Adler (ค.ศ. 1870-1937) ได้อธิบายว่าสาเหตุที่ทำให้คนเรามีพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้น เนื่องมาจากคนนั้นมีความรู้สึกว่าคุณมีปมด้อย (Inferiority complex)

Adler ได้ยกตัวอย่างของคนที่ทำผิดโดยชี้ให้เห็นว่าคนที่ประกอบอาชญากรรมนั้นจิตใจที่จะกระทำผิด เพื่อลบล้างปมด้อยที่ตนมีอยู่ (Compensation) ในกรณีนี้ผู้กระทำผิดมีความรู้สึกว่าคุณมีปมด้อย ไม่เหมือนกับคนอื่นในสังคม การกระทำผิดจึงเป็นหนทางหนึ่งที่ทดแทนความมีปมด้อยของตนได้ ฉะนั้นการกระทำผิดจึงเป็นการจูงใจ

ส่วน Carl Gustav Jung (1915-1960) ที่ได้พัฒนาแนวความคิดในเรื่องคนสองประเภท คือ คนที่ชอบแสดงออก (Extrovert) และคนที่ชอบเก็บกด (Introvert) เรด (Reid, 1979 pp. 161-166 อ้างถึงใน ฌัฐวุฒิ ขอกระบำ, 2549)

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์

ทฤษฎีทางจิตวิเคราะห์ของ Freud (1856 อ้างถึงใน สาธิต บุษยากุล, 2555, หน้า 11) ได้กล่าวถึงอิทธิพลแรงจูงใจที่เป็นสาเหตุให้มนุษย์กระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งนำมาศึกษาพฤติกรรมทางอาชญากรรม โดย กล่าวว่า การประกอบอาชญากรรมเป็นการแสดงออก ซึ่งผลจากการขาดการควบคุมจิตใจ ตามทฤษฎีนี้กล่าวว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ที่ก่อรูปขึ้นมาในลักษณะแตกต่างกันนั้น เป็นผลมาจากส่วนต่าง ๆ ที่ Freud เรียกว่า Id, Ego, Super ego จากบุคลิกภาพของมนุษย์ที่เป็นผลมาจากทั้ง 3 สิ่ง อาจมีความขัดแย้งระหว่างกันและเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือประกอบอาชญากรรมได้

Id เป็นแรงผลักดันทางชีววิทยา ที่บุคคลติดตัวมาตั้งแต่เกิด เป็นจุดเริ่มต้นของจิตใต้สำนึก ที่มีต่อสภาพต่าง ๆ รอบตัว เป็นส่วนที่ยังมิได้ขัดเกลาอบรม ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะชี้ถึงความแตกต่างระหว่างตนเองกับสภาพแวดล้อม

Ego ตนเอง เป็นผลมาจากการเรียนรู้ การปฏิบัติตน เพื่อสนองตอบความต้องการ โดยพิจารณาว่า ตนเองจะยอมรับต่อระเบียบปฏิบัติของสังคมหรือไม่เพียงใด

Super ego คือ มโนธรรม ซึ่งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวให้บุคคลให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เงื่อนไขของสังคม ซึ่งบุคคลได้รับการอบรมเรียนรู้มา

ส่วนประกอบทั้ง 3 ประการนี้ จะมีส่วนสัมพันธ์กันอย่างดี ในการที่มนุษย์จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม การขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า Ego ไม่สามารถพัฒนาให้บรรลุถึง Super ego ในตัวของมันเองได้ ความต้องการทางชีวภาพเข้ามามีอิทธิพลเหนือกว่า หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง Id เข้ามามีบทบาทนั่นเอง ก่อให้เกิดพฤติกรรมฝืนสังคม

มีผลงานวิจัยหลายเรื่องที่สนับสนุนทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud อย่างเช่น Kaufman (1966 อ้างถึงใน ฌัฐวุฒิ ขอกระบำ, 2549, หน้า 29) ได้ศึกษาเยาวชนอาชญากรที่ถูกส่งมายังศาลคดีเด็ก และเยาวชนในเมืองบอสตัน และได้รับการแนะนำจาก Judge baker guidance center โดยใช้วิธีศึกษาตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ได้ พบว่า การขาดรูปแบบผู้ปกครอง ความขัดแย้งที่เกิดจากการพัฒนาทางจิตใจหรือความขัดแย้งของ Ego และ Super ego ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างของบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ จะเป็นส่วนสำคัญที่นำไปสู่ลักษณะการกระทำผิด

ต่อมา Adler (1870-1937) เป็นนักจิตวิเคราะห์อีกผู้หนึ่งได้คิดค้นคำว่า “ปมด้อย” (Inferiority complex) ขึ้น แนวความคิดของเขาสามารถใช้อธิบายอาชญากรรมได้ในลักษณะที่ว่า บุคคลบางประเภท ประกอบอาชญากรรมเพื่อเรียกร้องความสนใจ และอาจเป็นวิถีทางเดียวที่สามารถสร้างความสนใจจากสาธารณชนได้อย่างมากมาย ทั้งนี้เพราะบุคคลเหล่านี้ต้องการใช้ความสนใจที่รับเพื่อทดแทนหรือชดเชยปมด้อยของตน ตามทัศนะของเขาแล้ว อาชญากรโดยทั่วไปมีลักษณะคือร้อนแหวะและความร่วมมือ เพราะอาชญากรอาจมีประสบการณ์ทางลบตั้งแต่วัยเยาว์

ต่อมา Carl Jung (1875-1960) ได้พัฒนามโนทัศน์เกี่ยวกับ Extrovert และ Introvert กล่าวคือ Extrovert เป็นบุคลิกภาพแบบเปิดที่แสดงความสนใจต่อสภาพแวดล้อมรอบตัว ในขณะที่ Introvert เป็นบุคลิกภาพแบบปิดที่แสดงความสนใจต่อสภาพแวดล้อมรอบตัว ในขณะที่ Introvert เป็นบุคลิกภาพแบบปิดที่แสดงความสนใจต่อเฉพาะตนเอง มโนทัศน์ทั้งสองนี้ได้รับความแพร่หลายในทางจิตวิเคราะห์ รวมทั้งได้รับการประยุกต์ใช้เพื่ออ้างอิงเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ และจิตผั่นผวน (Psychopathy)

ความคิดทางจิตวิเคราะห์ ซึ่งมีรากฐานมาจากผลงานของ Freud นั้น Lillyquist (1980) ได้สรุปไว้ว่า การกระทำผิดกฎหมายเป็นผลมาจากจิตใต้สำนึกนอกจากนั้นยังเชื่อต่อไปอีกว่า ปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เกิดการกระทำผิดก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกในวัยเยาว์ ถ้าหากลูกได้รับการถ่ายทอดค่านิยมที่ดึงมาจากพ่อแม่อย่างสม่ำเสมอ พ่อแม่คอยดูแลลูกอย่างพอเหมาะพอควร ไม่เคร่งครัดในระเบียบวินัยจนเกินไปและหย่อนยานจนเกินไป ก็เชื่อได้ว่าลูกจะไม่กระทำผิดเมื่อโตขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ

การกระทำผิดซ้ำ

Gottfredson (1966 อ้างถึงใน สุวรรณ ใจคลองแคล้ว, 2546, หน้า 28) กล่าวว่า ผู้กระทำผิดคดีนิสัยโดยทั่วไป หมายถึง ผู้ที่กระทำผิดซ้ำซากหรือกระทำความผิดบ่อยจนถือว่าเป็นนิสัย ซึ่งแต่เดิมมักใช้คำว่า ผู้กระทำความผิดโดยสันดาน ผู้ที่กระทำผิดคดีนิสัยนั้น พิจารณาจากการที่ผู้นั้นกระทำผิดซ้ำซาก คือ กระทำความผิดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ถ้ากระทำผิดซ้ำเพียงครั้งเดียวหรือกระทำความผิด ครั้งที่ 2 ยังไม่ถือเป็นการกระทำผิดคดีนิสัย เพราะอาจพลาดพลั้งได้ แต่ถ้ากระทำตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป ควรจะถือได้ว่ากระทำความผิดซ้ำซาก ซึ่งแยกเป็นประเภทได้ดังนี้

1. ผู้ต้องขังที่เป็นอาชญากรอาชีพ

อาชญากรอาชีพ เป็นผู้กระทำความผิดที่มีความชำนาญในการประกอบอาชีพ อาชญากรรมหรือประกอบอาชญากรรมโดยอาศัยทักษะ หรือความชำนาญเป็นพิเศษ นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ที่มีรายได้หลักจากการประกอบอาชญากรรม มีลักษณะพิเศษ 3 ประการ คือ

- 1.1 มีทักษะหรือความชำนาญในการประกอบอาชญากรรม
- 1.2 มีรายได้หลักจากการประกอบอาชญากรรม
- 1.3 มีการประกอบอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง

อาชญากรอาชีพ เมื่อลงมือกระทำความผิดแล้วโอกาสพลาดจะมีน้อย นอกจากจะมีทักษะ และความชำนาญแล้ว อาชญากรอาชีพยังจะต้องมีมูลเหตุจูงใจในการประกอบอาชญากรรม เป็นอาชีพ คือ กระทำต่อเนื่องติดต่อกันตาม โอกาสเพื่อมุ่งหารายได้ มิใช่กระทำเพราะความจำเป็น หรือความกดดันของสภาพแวดล้อม รวมทั้งจะต้องมีการทำความผิดติดต่อกันอย่างเป็นอาชีพ การประกอบอาชญากรรมถือเป็นเรื่องที่จะต้องเสี่ยงถ้าโชคดีก็ได้ โชคร้ายก็ถูกจับ ดังนั้น เมื่อถูกจับ และถูกจำคุกแล้ว พวกนี้จะทำใจได้เพราะเตรียมตัวเตรียมใจมาแล้ว นอกจากนี้หลายคนเคยผ่านการจองจำในเรือนจำมาก่อน การใช้ชีวิตในเรือนจำของผู้ต้องขังเหล่านี้จึงมุ่งใช้เวลาให้ผ่านไปวัน ๆ เพื่อรอการพ้นโทษ

2. ผู้ต้องขังที่มีจุดบกพร่อง

ผู้ต้องขังที่มีจุดบกพร่อง และเป็นผู้ที่กระทำความผิดซ้ำจนถือว่าเป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัยเป็นผู้ต้องขังที่มีลักษณะพิเศษอีกประการหนึ่งคือ เป็นพวกที่มีความบกพร่องทางจิตดังกล่าวนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมซ้ำซาก การที่ผู้ต้องขังประเภทนี้กระทำความผิดซ้ำ จึงไม่ได้เกิดจากความชั่วร้ายในจิตใจที่จะคิดทำผิดเพื่อหวังสิ่งตอบแทนทางเศรษฐกิจ ดังเช่น อาชญากรอาชีพ ซึ่งผลจากความผิดปกติทางจิตดังกล่าวอาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ซ้ำซาก หรือมีพฤติกรรมชั่วร้ายที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับการฆ่าคนตาย ด้วยวิธีการที่ผิดปกติ

3. ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในคดีเล็กน้อย

ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัยที่กระทำความผิดในคดีเล็กน้อย แยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ พวกที่ทำผิดในคดีลักทรัพย์เล็กน้อยและพวกที่ทำผิดในคดียาเสพติด พวกผู้ต้องขัง ที่ทำผิดในคดีเล็กน้อย ส่วนใหญ่จะกระทำความผิดในคดีลักทรัพย์ซึ่งจะมีโทษระยะสั้น ทำให้ผู้ต้องขังเหล่านี้มีโอกาสหมุนเวียนเข้ามาในเรือนจำอยู่เป็นประจำ ผู้ต้องขังเหล่านี้จะเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวแตกแยกหรือครอบครัวที่มีปัญหา และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนตั้งแต่เด็ก ก้าวร้าว และมีพฤติกรรมชอนเร้น โดยมีการพัฒนาการมาจากเด็กเกเร หนีโรงเรียน ไม่ชอบอ่านหนังสือ และไม่ประสบความสำเร็จในด้านการศึกษา และไม่มีทักษะหรือฝีมือในการประกอบอาชีพใด ๆ

อีกทั้งไม่ชอบที่จะทำงานสุจริต หรือการทำงานหนัก ชอบสบาย และหาเงิน โดยการทุจริตหรือ ลักขโมย พวกผู้ต้องขังที่กระทำคามผิดคิดนิสัยที่กระทำคามผิดซ้ำในคดียาเสพติด โดยเฉพาะกรณี ที่เป็นผู้ติดหรือเสพติด จะมีพื้นฐานทางครอบครัวที่มีปัญหาเช่นเดียวกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดคิดนิสัย เกี่ยวกับคดีลักทรัพย์ จากการทำปัญหาครอบครัวได้นำไปสู่การคบเพื่อนเลว และการติดยาเสพติด ผู้ต้องขังเหล่านี้ส่วนใหญ่จะไม่สามารถหลุดพ้นไปจากวัฏจักรของยาเสพติดไปได้ เนื่องจากปัจจัย ทางสังคมหลายประการเช่น การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน การไม่มีงานทำ และการขาด การยอมรับของคนรอบข้างและคนทั่วไป ประกอบกับความไม่เข้มแข็งทางจิตใจที่ทำให้ต้อง กลับไปกระทำคามผิดซ้ำอีก

Gottfredson (1966 อ้างถึงใน สุวรรณ ใจกล่องเกล้า, 2546, หน้า 29) ได้เปรียบเทียบ อัตราการกระทำคามผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปลดปล่อยออกมาจากรือนจำใน 3 ลักษณะ คือ

1. การปล่อยโดยการพักการลงโทษ
2. การปล่อยอย่างมีเงื่อนไข ซึ่งเป็นการปล่อยโดยกำหนดเงื่อนไขห้ามกระทำหรือกระทำ บางอย่าง

3. การปล่อยเมื่อครบกำหนดโทษ

ปรากฏว่า อัตราการกระทำซ้ำของผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษเพียง 11 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่ได้รับการปล่อยอย่างมีเงื่อนไข และผู้ที่ได้รับการปล่อย เมื่อครบกำหนดโทษมีถึง 26 เปอร์เซ็นต์ และ 32 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ซึ่งจากการศึกษาก็น่าจะ แสดงว่าผู้ที่ได้รับการปลดปล่อย โดยการพักการลงโทษมีอัตราการกระทำคามผิดซ้ำน้อยกว่า ผู้ที่ได้รับการปลดปล่อยแบบอื่น ๆ

ในส่วนการศึกษาเกี่ยวกับการกระทำคามผิดซ้ำของผู้ได้รับการพักการลงโทษโดยตรง โดยไม่ไปเปรียบเทียบกับมาตรการแบบอื่น ๆ คณะกรรมการพักการลงโทษของกรุงนิวยอร์กได้ ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จของผู้ได้รับการพักการลงโทษติดต่อกันเป็นระยะเวลา 5 ปี พบว่า 80% ของผู้ที่ได้รับพักการลงโทษจะกลับเข้ามาอยู่ในเรือนจำอีก และในจำนวนที่กลับเข้ามา เพราะละเมิดกฎเกณฑ์เงื่อนไขการควบคุมความประพฤติ โดยสรุป การวิจัยประเมินผลที่ผ่านมา การพักการลงโทษไม่มีผลต่อการลดการกระทำคามผิดซ้ำ ฉะนั้น การจัดระบบของผลสำเร็จใน การอบรมแก้ไขผู้กระทำคามผิดจึงสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ เพื่อที่จะชี้ให้เห็นถึงกฎเกณฑ์ การพิจารณาการกระทำคามผิดซ้ำและการวัดความสำเร็จของการอบรมแก้ไข กล่าวคือ

ระดับที่ 1 พวกแก้ไขได้ ได้แก่ พวกที่ได้รับการพักการลงโทษ และได้รับการปลดปล่อย ไปแล้วภายใน 1 ปี ไม่ปรากฏว่าได้กระทำคามผิดซ้ำอีก นอกจากนี้ยังมีงานทำ ขยันทำงานและ ไม่คบคาสมาคมกับผู้กระทำคามผิดอีก

ระดับที่ 2 พวกแก้ไขได้บ้าง ได้แก่ พวกที่ไม่กลับเข้ามาในเรือนจำอีก แต่ไม่มีงานทำ และยังคงคบหาสมาคมกับพวกผู้ร้ายอยู่อีก

ระดับที่ 3 พวกแก้ไขไม่ได้บางส่วน ได้แก่ พวกที่กลับเข้ามาในเรือนจำเนื่องจากละเมิดกฎเกณฑ์ของการคุมความประพฤติ หรือกระทำความผิดอาญาในคดีเล็กน้อยขึ้นอีก

ระดับที่ 4 พวกผู้กระทำความผิดซ้ำซาก ได้แก่ พวกที่กระทำความผิดอาญาขึ้นอีกแล้ว กลับเข้ามาอยู่ในเรือนจำ

การที่ผู้ได้รับการพักการลงโทษ จะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการคุมความประพฤติ และไม่กระทำความผิดทางอาญาขึ้นใหม่ได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสังคมหลายทาง ซึ่งพนักงานคุมความประพฤติไม่อาจเข้าไปควบคุมได้ เช่น สภาพแวดล้อมทางครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ สถานภาพการสมรส สุขภาพกายและสุขภาพจิต โอกาสในการทำงาน สภาพแวดล้อมทางบ้านและการคบเพื่อน ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดซ้ำ เนื่องจากการกระทำความผิดซ้ำอาจเกิดจากปัจจัยภายในสังคมดังกล่าว เช่น การยอมรับของสังคม ถ้าสังคมไม่ยอมรับและบีบบังคับ ผู้พ้นโทษหรือผู้ถูกคุมประพฤติก็จะกลับไปคบค้าสมาคมกับพวกเดียวกัน และกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

พฤติกรรมการติดคุกซ้ำซาก

Gottfredson (1966 อ้างถึงใน สุวรรณ ใจกลองแก้ว, 2546, หน้า 30) พฤติกรรมของผู้ติดคุกซ้ำซาก เป็นลักษณะอาชญากรติดนิสัย อาชญากรประเภทนี้ ได้แก่ บุคคลที่ไม่สามารถจะปฏิบัติตนให้เข้ากับมาตรฐานของสังคมได้ ไม่เกิดความเข็ดหลาบเมื่อต้องโทษ และจะประกอบอาชญากรรมซ้ำอีก เมื่อมีโอกาส โดยไม่คำนึงว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นผลอย่างไร จะดำรงชีวิตอยู่ด้วยการโจรกรรม ไม่คิดเลิก เวลาต้องโทษก็แสวงทำตัวดี พอพ้นโทษก็ทำผิดอีก มีความพอใจจะเป็นอยู่อย่างนี้ ซึ่งถือว่ามีความชั่วร้ายติดอยู่ในบุคลิกภาพ จึงเรียกว่าอาชญากรติดนิสัย หรืออาชญากรที่กระทำความผิดซ้ำไม่เข็ดหลาบ

อาชญากรประเภทนี้ ปรากฏว่ามีร่างกายและจิตใจเป็นปกติตั้งแต่แรก คือ ไม่มีลักษณะที่แสดงว่าผิดปกติ ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางชั่วร้าย แม้จะได้พิจารณาย้อนหลังไม่ถึงบุคคลอื่น ๆ ในตระกูล รวมทั้งการศึกษาเล่าเรียนของบิดามารดาด้วย ก็ไม่ปรากฏว่าชั่วร้าย แต่กลับ พบว่า สิ่งที่ผลักดันให้เขากลายเป็นอาชญากรไปนั้น เกิดจากความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจของเขา ในภายหลังอาจเกิดเพราะความจำเป็นจากเหตุการณ์บางอย่างบีบบังคับให้ค่อย ๆ ประพฤติผิดไปทีละน้อย ๆ โดยมากมักเกิดขึ้นในวัยเด็ก เมื่อกระทำความผิดหลายครั้งหลายหนเข้าก็เกิดความเคยชิน และในช่วงนี้เองที่บุคลิกภาพของตนเองได้เปลี่ยนไปกลายเป็นชีวิตของอาชญากรอย่างสมบูรณ์ ตั้งแต่วัยเยาว์

โดยสรุป การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายประการ เช่น ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านการเมือง เป็นต้น ซึ่งผู้ต้องขังแต่ละคน จะมีการกระทำผิดซ้ำในลักษณะต่าง ๆ กัน

แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ประวัติยาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2554) องค์การอนามัยโลกได้ให้คำนิยามไว้ว่า “ยาเสพติด” หมายถึง ยาหรือสารเคมีที่เสพเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้เกิดพิษเรื้อรังแก่ผู้เสพ ทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม มีอาการผิดปกติหรือทรมาณ เมื่อขาดยา สารบางอย่างที่เป็นสารเสพติดไม่อาจทำให้เกิดอาการขาดยาทางร่างกายแต่เป็นการเสพติดทางจิตใจได้ เช่น บุหรี่ เหล้า กัญชา ซึ่งถ้าหากไม่ได้เสพยาจะมีอาการหงุดหงิด โมโห ลุณnieยวกระวนกระวาย อารมณ์ไม่แจ่มใส จิตใจขุ่นข้อง

ประเภทของของยาเสพติด

ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 โดยประกาศของกระทรวงสาธารณสุข (2522) ได้ระบุชื่อยาเสพติดไว้ทั้งสิ้น 140 ชนิด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอีก 4 ประเภท 42 ชนิด รวมเป็น 146 ชนิด ยาเสพติดเหล่านี้แบ่งออกไปเป็น 3 ประเภท คือ

1. แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกายของมนุษย์ อันได้แก่
  - 1.1 ยากดประสาทสมอง ได้แก่ เฮโรอีน มอร์ฟิน เหล้าแห้ง
  - 1.2 ยากระตุ้นประสาทสมอง ได้แก่ แอมเฟตามีน ยาม้า ยาขยัน ใบกระท่อม
  - 1.3 ยาหลอนจิตประสาท เช่น Lysergic acid diethylamid (LAD)
  - 1.4 ยาที่ออกฤทธิ์หลายอย่าง เช่น กัญชา
2. แบ่งตามแหล่งที่เกิดของยา ซึ่งมี 2 ประเภท คือ
  - 2.1 ยาเสพติดตามธรรมชาติ เป็นยาเสพติดที่กลั่นหรือสกัดได้จากพืชหรือพันธุ์ไม้บางชนิด โดยตรงที่เกิดอยู่แล้วตามธรรมชาติ เช่น ฝิ่น กัญชา กระท่อม
  - 2.2 ยาเสพติดสังเคราะห์ เป็นยาเสพติดที่ผลิตขึ้นในห้องปฏิบัติการทดลองด้วยกรรมวิธีทางเคมี นำมาใช้แทนยาเสพติดธรรมชาติได้ เช่น เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท
3. แบ่งตามลักษณะของสารที่ใช้ในวงการแพทย์ ได้แก่
  - 3.1 ฝิ่นหรือสารที่มีส่วนประกอบของฝิ่น เช่น มอร์ฟิน ทิงเจอร์ ฝิ่น เฮโรอีน โคเคอิน รวมไปถึงสารสังเคราะห์หลายอย่างที่มีคุณสมบัติคล้าย ๆ กัน
  - 3.2 ยานอนหลับชนิดต่าง ๆ เช่น ฟีนอบาปีโทน เหล้าแห้ง ไปบรุ่มัลคัลลอรอลไฮเดรท พาร์ลดีไอดี และยาสังเคราะห์ใหม่ ๆ เช่น กลูตาไมล์และเมตากูอาโลน

3.3 ยากระตุ้นประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน และไบกระท่อม

3.4 ยาที่ทำให้ประสาทหลอน ได้แก่ กัญชา LSD

3.5 สารระเหยต่าง ๆ เช่น เบนซิน ทินเนอร์ และกาวติดเครื่องใช้ต่าง ๆ

3.6 แอลกอฮอล์

ปัจจุบันมีสารและยาที่ทำให้เกิดการเสพติดอยู่ด้วยกัน 130 ชนิด แต่ชนิดที่ระบาดแพร่หลายในประเทศไทย ได้แก่ ผีน มอร์ฟิน เฮโรอีน ยานอนหลับประเภทต่าง ๆ ยาแก้ลมประสาท แอมเฟตามีน กัญชา ไบกระท่อม สารระเหย แอลกอฮอล์ และบุหรี่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2533, หน้า 2-3) ได้สรุปลักษณะของยาเสพติดไว้ว่า

1. เมื่อเสพแล้วอยากได้มาเสพอีก
2. เมื่อเสพแล้วจะเพิ่มปริมาณและจำนวนครั้งที่เสพมากขึ้นเรื่อย ๆ
3. เมื่อเสพแล้วจะตกเป็นทาสของยาทั้งทางร่างกายและจิตใจ
4. ทำให้เกิดผลร้ายต่อผู้เสพและสังคมโดยรวม

สรุป ยาเสพติดเป็นสิ่งชักนำให้คนในสังคมมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางลบ ก่อให้เกิดปัญหาสังคมขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการค้าประเวณี หรือแม้กระทั่งปัญหาการว่างงาน ซึ่งล้วนแต่มีปัญหายาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ติดยาเสพติด

อรวรรณ หุ่นดี (2531, หน้า 101-105) กล่าวถึง คนติดยาเสพติดไว้ว่า ส่วนมากจะเป็นคนที่มีบุคลิกชอบเอาแต่พึ่งพิงผู้อื่นคนประเภทนี้เมื่อได้พบสิ่งใดที่ทำให้เกิดความพึงพอใจให้ตนสบายใจก็จะยึดเหนี่ยวเอาไว้เป็นที่พึ่ง โดยที่จะเอาตัวเองไปเกาะเกี่ยวกับสิ่งนั้นอย่างถาวรไม่คิดจะเปลี่ยนแปลงสาเหตุของยาเสพติดสามารถสรุปได้ 8 ประการ คือ

1. บุคคลนั้นมีโอกาสอยู่ใกล้ชิดกับผู้ติดยาเสพติด สามารถหิบบยาเสพติดมาใช้ได้โดยสะดวก
2. การอยู่ใกล้ชิดกับผู้เสพยาเสพติด
3. การใช้ยาอันตรายเพื่อลดปัญหา
4. ความอยากรู้ อยากเห็น
5. การหลบหนีความจริง
6. ความประมาทของแพทย์
7. ผู้ป่วยใช้ยาเอง
8. ใช้เพื่อแสดงความเป็นปรีภักย์ต่อสังคม

ในขณะที่ อรอนงค์ หงษ์ขุมแพ (2538, หน้า 11-12) ได้กล่าวถึง สาเหตุของการติดยาเสพติดไว้ว่า ประกอบด้วยสาเหตุสำคัญ 3 ประการคือ ตัวบุคคล ตัวยา และสภาพแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้

1. สาเหตุจากตัวบุคคล ได้แก่

1.1 ด้านบุคลิกภาพ พวกติดยาเสพติดมักมีพื้นฐานเป็นผู้มีบุคลิกภาพผิดปกติ อ่อนแอ ต้องพึ่งยาตลอดเวลา หรือมีบุคลิกภาพเบี่ยงเบนก้าวร้าวต่อต้านสังคม

1.2 ด้านจิตใจ เคยเป็นโรคจิต โรคประสาทมาก่อน หรือใช้ยาแก้ลมประสาทเป็นประจำ

1.3 ด้านร่างกาย เคยเป็นโรคจิต โรคประสาทมาก่อน หรือใช้ยาแก้ลมประสาทเป็นประจำ

2. สาเหตุจากตัวยา ได้แก่

2.1 เกิดจากฤทธิ์ของตัวยาเสพติดซึ่งออกฤทธิ์ระงับความเจ็บปวด ขณะเดียวกันก็ทำให้จิตใจอารมณ์สดใส เคลิบเคลิ้ม หลุดจากโลกแห่งความเป็นจริงที่เป็นทุกข์ ออกไปสู่โลกแห่งความฝันซึ่งเป็นสุขในระหว่างการออกฤทธิ์ของยาเสพติด ผู้ที่มีความทุกข์ในใจประจำ ต้องการหนีจากภาวะความเป็นจริง และหาทางออกด้วยการใช้ยาเสพติดทำให้ติดยา

2.2 เกิดจากฤทธิ์ของยาเสพติดเอง เมื่อใช้บ่อย ๆ จะเกิดการติดยาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เมื่อหยุดยาจะเกิดอาการขาดยา ทำให้ต้องใช้ยาเสพติดอีก

3. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อมและสังคม ได้แก่ อยู่ใกล้ชิดกับยาเสพติด อยู่ใกล้ชิดกับผู้ติดยาเสพติดอยู่ในสังคมที่มีการขายยาเสพติดอย่างแพร่หลายอยู่ในแหล่งชุมชนแออัดซึ่งมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด หาซื้อง่าย ทำให้วัยรุ่นซึ่งอยู่ในวัยอยากรู้อยากเห็น อยากรลองในสิ่งที่ตนไม่เคยผ่านมาก่อน ถูกแนะนำชักชวนให้ลองใช้ บางครั้งก็มีความเชื่อผิด ๆ ว่ายามีฤทธิ์ทำให้ยันสามารถทำงานได้มากขึ้น และเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัว ขาดความรักความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่ก็เป็นเหตุให้ติดยาเสพติดให้โทษได้เช่นกันสาเหตุสำคัญที่ทำให้กลุ่มวัยรุ่นติดยาเสพติด (ศูนย์การต่อสู้เพื่อชนะยาเสพติด กรมสามัญศึกษา, 2546) คือ

3.1 จากการถูกชักชวน การถูกชักชวนนี้อาจจะเกิดจากเพื่อนสนิทที่กำลังติดยาอยู่ และอยากจะให้เพื่อนลองบ้าง ปัญหานี้มักจะเกิดกับเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัวขาดความอบอุ่นใจ แต่เอาเพื่อนเป็นที่พึ่งนอกจากนี้ผู้ที่อยู่ในแหล่งที่มีการซื้อขายยาเสพติด ก็อาจจะได้รับการชักจูงคุณภาพของยาเสพติดว่าดีต่าง ๆ นานา เช่น อาจจะบอกว่าเมื่อเสพแล้วจะทำให้ปลอดโปร่ง เหมาะแก่การเรียนการทำงาน การชักจูงดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้นในขณะที่ผู้ถูกชักจูงกำลังมีเมามาสุรา เทียวเตร่กันจึงทำให้เกิดการติดยาได้

3.2 จากการอย่าทดลอง อยากรู้ว่าเห็น อยากรู้รสชาติ อยากรู้สัมผัส เนื่องจากเห็นคนอื่นเสพและเห็นมีในโฆษณาต่าง ๆ ทำให้ออยากรู้ว่ายาเสพติดชนิดนั้น ๆ มีรสชาติอย่างไร โดยคิดว่าคงจะไม่ติ่ง่าย ๆ แต่เมื่อทดลอง เสพเข้าไปแล้วมักจะติดเพราะยาเสพติดในปัจจุบัน เช่น เฮโรอีน จะติ่ง่ายมาก แม้เสพเพียงครั้งหรือสองครั้งก็จะติดแล้ว

3.3 จากการถูกล่อลวง ยาเสพติดมีรูปแบบต่าง ๆ มากมาย เช่น ในรูปเครื่องดื่ม ทอฟฟี่อาหารต่าง ๆ ผู้ถูกล่อลวงไม่ทราบว่าสิ่งที่ตนได้กินเข้าไปนั้น เป็นยาเสพติดให้โทษ ร้ายแรงคิดว่าเป็นยาธรรมดาไม่มีพิษร้ายแรง อะไรก็ตามที่ผู้ล่อลวงแนะนำ ผลสุดท้ายกลายเป็นผู้ติดยาเสพติดในที่สุด

3.4 เหตุทางกาย ความเจ็บป่วยทางกาย เช่น ต้องถูกผ่าตัดหรือโรคปวดศีรษะ เป็นหืด เป็นโรคประสาทได้รับความทรมาณทางกายมากผู้ป่วยต้องการบรรเทา พยายามช่วยตัวเองมานาน แต่ก็ไม่หายจึงหันเข้าหายาเสพติดจนติดยาในที่สุด

3.5 จากความท้อถอย บุคคลประเภทนี้คิดว่าตัวเองเป็นคนเก่งอยากลอง ซึ่งรู้อยู่แกล้วว่ายาเสพติดให้โทษเป็นสิ่งไม่ดีแต่ด้วยแต่ด้วยความท้อถอยเป็นวัยรุ่นไม่เกรงกลัวอะไร ต้องการแสดงความเด่นอวดเพื่อนว่าข้านี้ก็พอจะเอาความยุ่งยากจึงเสพและติดยาในที่สุด

3.6 จากสิ่งแวดล้อม เช่น สถานที่อาศัยแออัด เป็นแหล่งสลัมหรือเป็นแหล่งที่มีการเสพและค้ายาเสพติด ภาวะทางเศรษฐกิจบีบคั้นจิตใจ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือจิตใจ ผลักดันให้ผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว บางคนหันมาพึ่งยาเสพติด โดยคิดว่าจะช่วยให้ตนเองหลุดพ้นจากสภาพต่าง ๆ นั้นได้

ผลกระทบที่เกิดจากการครอบครอง การใช้ และจำหน่ายยาเสพติด

1. ผลกระทบของปัญหาเสพติด

ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ “เป็นภัยคุกคาม กัดกร่อน บ่อนทำลาย” ประเทศไทยส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคล และสังคมส่วนรวมในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2545)

2. ผลกระทบต่อตัวบุคคล

2.1 ยาเสพติดทุกชนิด จะมีผลกระทบโดยตรงต่อร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพและสุขภาพอนามัย กรณีผู้เสพยาเสพติดชนิดใดชนิดหนึ่งจะมีโอกาสติดและแพร่เชื้อเอชไอวีถึงร้อยละ 50 นอกจากนี้ด้วยบางตัว เช่น แอมเฟตามีน หากมีการใช้อย่างต่อเนื่องในระยะยาว จะส่งผลกระทบต่อระบบจิตและประสาทส่วนกลาง และทำลายสมอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนทำให้ผู้เสพมีความสับสน กังวลใจและนอนไม่หลับ รวมถึงพฤติกรรมความรุนแรงต่าง ๆ

2.2 ผู้ติดยาจะไม่ได้รับการยอมรับ และถูกจำกัดสิทธิทางกฎหมายในการสมัครเป็นผู้แทนหรือสมาชิกทางการเมือง รวมทั้งการเข้ารับราชการ

2.3 ผู้ใช้สารเสพติดที่เป็นผู้ใช้แรงงาน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ขับขี่ยานพาหนะทุกมักปฏิบัติงานด้วยความประมาทก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุที่นำไปสู่ความเสียหายทั้งชีวิต

ผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชนและสังคม

1. ครอบครัวที่มีผู้ติดยา มักได้รับความเดือดร้อนจากผู้ติดยาในทุกด้าน นำไปสู่ความยุ่งยาก ขัดแย้ง แยกแยก และสิ้นเปลืองในการแก้ปัญหา

2. ปัญหาเสพยาได้ก่อให้เกิดความหวาดระแวงจากประชาชน และสังคมในวงกว้าง เนื่องจากเกรงว่าบุตรหลานจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือถูกประทุษร้ายจากผู้เสพยาที่มีอาการผิดปกติ

3. ผู้ติดยา มักก่อให้เกิดอาชญากรรมต่อเนื่อง ตั้งแต่การเข้าไปเกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุข การลักเล็กขโมยน้อย การประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การพนันและอาชญากรรมต่าง ๆ

4. สำหรับผู้ค้าและหรือผู้เสพยาซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว เมื่อถูกจับกุมและดำเนินการทางกฎหมาย จะส่งผลกระทบต่อสมาชิกภายในครอบครัว ได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิต ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายใต้การปกครองจะต้องออกจากโรงเรียน ซึ่งเป็นการทำลายอนาคตของประเทศชาติ

ผลกระทบต่อการบริหารจัดการภาครัฐ

1. คติยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นภาระต่องานด้านกระบวนการยุติธรรม ทั้งระบบตั้งแต่ในระดับตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ และการคุมประพฤติ นำไปสู่การปรับปรุงกฎหมาย การขยายงาน ขยายอัตรากำลัง การขอผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น และการก่อสร้างสถานที่รองรับผู้ติดยาเสพติด ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายของรัฐที่เพิ่มสูง และทำให้การดำเนินคดีด้านอื่น ๆ เกิดความล่าช้า

2. นอกจากนี้ ปัญหาเสพยาได้ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเฉพาะการทุจริตต่อหน้าที่ การรับสินบน การกลั่นแกล้งรีดไถ แสวงหาผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิด ซึ่งทำให้ประชาชนและสังคมเกิดความไม่ศรัทธาและเชื่อมั่นในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

บริบท อำนาจหน้าที่ ภารกิจ ของกรมราชทัณฑ์และทัณฑสถานหญิงชลบุรี

กรมราชทัณฑ์

วิสัยทัศน์

“กรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ในการควบคุม การแก้ไขและพัฒนา
พฤตินิสัยผู้ต้องขัง คืบคนดี มีคุณค่า คู่สังคม”

พันธกิจกรมราชทัณฑ์

1. ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีอาชีพ
2. บำบัดฟื้นฟูและแก้ไขพฤตินิสัยของผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุม และแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนา
เป็นองค์กร พัฒนาระบบการมนุษย เพื่อแก้ไข ฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดีมีสุขภาพกาย
และจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริต
และสามารถดำรงชีวิตสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ มีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาและคำสั่งตามกฎหมาย
โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
นโยบายของกระทรวง หลักราชทัณฑ์ และหลักทัณฑวิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ
สำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง
4. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์
หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

แผนปฏิบัติการราชการ กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2559-2562

การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในสถานที่ควบคุมภายใต้ภารกิจของกรมราชทัณฑ์

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างถูกจองจำในเรือนจำ

ส่วนที่ 2 ด้านการฟื้นฟูพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการตามภารกิจหลักอย่างต่อเนื่อง ในด้านการแก้ไขฟื้นฟู ได้แก่
การจัดการศึกษาทั้งระดับสายสามัญ และสายอาชีพ รวมทั้งการฝึกวิชาชีพตามความต้องการ
ของตลาดแรงงาน จัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ อบรมจิตภาวนา
อบรมผู้ต้องขังต่างศาสนา (คริสต์และอิสลาม) อบรมตามประเภทของกลุ่มผู้ต้องขัง และอบรม

ผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ เพื่อเป็นการขัดเกลาคิดใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ รวมทั้งจัดกิจกรรมด้านนันทนาการให้กับผู้ต้องขังในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดหางาน การให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวเข้าสู่สังคม เป็นต้น การให้การสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังที่ต้องการขอรับความช่วยเหลือ และการติดตามผลหลังปล่อยเพื่อไม่ให้กลับมาก่อทำผิดซ้ำอีก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีสู่สังคม

โดยการแก้ไขผู้กระทำผิดปรับเปลี่ยนวิธีคิดและพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด ด้วยการฝึกทักษะวิชาชีพ ให้การศึกษา การอบรมทางศีลธรรม รวมทั้งการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้วยการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยผู้ต้องขัง เพื่อพัฒนาศักยภาพตลอดจนสร้างสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมให้สามารถอยู่ในสังคมเมื่อพ้นโทษมีงานและอาชีพรองรับ อันจะส่งผลให้อัตราการกระทำผิดซ้ำลดลง

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์

ร้อยละอัตราการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดภายหลังปล่อยตัวภายใน 1 ปี
กลยุทธ

1. พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง
2. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังตามความเหมาะสม
3. จัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ที่เหมาะสม

แผนงานที่ดำเนินงาน เช่น

1. โครงการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง
2. โครงการสร้างเครือข่ายเสริมสร้างอาชีพและการใช้ชีวิตเมื่อพ้นโทษแล้ว
3. โครงการประสานความร่วมมือในการฝึกวิชาชีพกับหน่วยงานภายนอก
4. โครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

ทัณฑสถานหญิงชลบุรี

เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2529 ตั้งอยู่ที่ ถนนวชิรปราการ ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งแต่เดิมนิคมที่ตั้งของเรือนจำกลางชลบุรี อยู่ตรงข้ามกับพวพระพุทธรูทสิหิงค์ จังหวัดชลบุรี ห่างจากที่ตั้งศาลากลางจังหวัดชลบุรี ประมาณ 500 เมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 7 ไร่ 76 ตารางวา เป็นทัณฑสถานหญิงประจำภาคตะวันออกและเป็นหน่วยงานส่วนกลางโดยมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ จรดหอสมุดแห่งชาติ

ทิศใต้ จรดสำนักกรมประพฤติจังหวัดชลบุรี

ทิศตะวันออก จรดที่ดินวัดเนินสุทธาวาส

ทิศตะวันตก จรดหอพระพุทธรูปหินงี้

วิสัยทัศน์

“ทัณฑสถานหญิงชลบุรี เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ในการควบคุม แก้ไข และพัฒนา พฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีมีคุณค่าสู่สังคม”

พันธกิจ

1. ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีอาชีพ
2. บำบัด ฟื้นฟู และแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

ทัณฑสถานหญิงชลบุรีมีหน้าที่ควบคุม ดูแล อบรม แก้ไข ผู้ต้องขังที่กระทำความผิด ในเขตจังหวัดชลบุรี จังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกและเขตใกล้เคียงที่มีกำหนดโทษไม่เกิน 20 ปี ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผนต่าง ๆ ของกรมราชทัณฑ์ ที่วางไว้เพื่อให้ผู้ต้องขัง ไม่ให้หลบหนีและกลับไปประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม

ปัจจุบันนี้มีผู้ต้องขังอยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน 861 คน (ข้อมูล ณ 30 มีนาคม 2560) ดำเนินการฝึกอบรมทั้งทางด้านวิชาสามัญและวิชาชีพ ตลอดจนด้านธรรมศึกษาเพื่อให้ผู้ต้องขัง มีความรู้ความชำนาญเกิดทักษะและสามารถนำไปประกอบอาชีพที่สุจริตภายหลังพ้นโทษ

หน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป

มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป เช่น งานธุรการ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ งานแผนงานและโครงการการจัดสวัสดิการดูแลให้กับเจ้าหน้าที่ การตรวจทานความถูกต้องของเอกสารก่อนเสนอผู้บริหาร การติดต่อนัดหมาย อำนวยความสะดวก ให้กับผู้มาติดต่อราชการ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตลอดจนงานอื่นที่มีได้กำหนดให้ เป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

2. ฝ่ายปกครองและรักษาการณ์

มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมรักษาการณ์ มิให้ผู้ต้องขัง หลบหนี ป้องกันการก่อเหตุ ทะเลาะวิวาท ควบคุมผู้ต้องขังออกไปนอกเรือนจำ การจัดเวรรักษาการณ์นอกเวลาราชการ ดูแล รักษาความปลอดภัยให้กับผู้บริหารหรือผู้มาติดต่อราชการในทัณฑสถานฯ ดูแลสุขภาพอนามัย และสิ่งแวดล้อมในทัณฑสถานฯ

3. ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ

มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานด้านทัณฑปฏิบัติต่าง ๆ เช่น การจัดทำทะเบียนประวัติ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง การเลื่อนชั้น ลดวันต้องโทษ การขอพระราชทานอภัยโทษ การพัก การลงโทษ การออกไปบริสุทธิ์

4. สถานพยาบาล

มีหน้าที่รับผิดชอบการบำบัดรักษาผู้ต้องขังป่วยในเบื้องต้น การดูแลสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขัง

5. ฝ่ายฝึกวิชาชีพ

มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพการใช้แรงงานผู้ต้องขัง เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการฝึกวิชาชีพบริหารเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพควบคุมดูแลการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ที่จัดซื้อด้วยเงินผลพลอยได้

6. ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ

มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการจัดให้ผู้ต้องขัง ได้รับการศึกษาทั้งสามัญและสายอาชีพ การพัฒนาจิตใจ ตลอดจนการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ผู้ต้องขัง

7. ฝ่ายสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดสวัสดิการสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในชีวิตประจำวันให้กับผู้ต้องขัง เช่น การจัดเลี้ยงอาหาร การให้ผู้ต้องขังได้รับการเยี่ยมจากญาติ การรับฝากเงิน นันทนาการ การจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภค นอกจากนี้รัฐจัดให้ การให้ความสงเคราะห์ และช่วยเหลือผู้ต้องขังในด้านต่าง ๆ รวมถึงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดหางาน การให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวเข้าสู่สังคม และการให้การสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังที่ต้องการขอรับความช่วยเหลือ และการติดตามผลหลังปล่อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นุชนาฏ มุกระ (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ โดยจำแนกวิเคราะห์เป็นรายด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านบุคลิกภาพ รวมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไข ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ ประชากร ได้แก่ นักโทษเด็ดขาดชายที่กระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ ซึ่งกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางเชียงใหม่ และได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดจากจำนวน 470 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2553) ใช้วิธีการคำนวณโดยใช้สูตร Yamane เพื่อการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 216 ตัวอย่าง ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังดังกล่าว มาจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ทั้งด้านครอบครัว สังคม ชุมชน การคบเพื่อน และเศรษฐกิจ คือ ด้านครอบครัว หากครอบครัวขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ ทำให้

ง่ายต่อการถูกชักจูงจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงสภาพเศรษฐกิจ การคบเพื่อน สภาพของสังคมและชุมชน เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกมา ต้องประสบกับปัญหาด้านสภาพจิตใจ ความวิตกกังวลกลัวสังคมไม่ให้การยอมรับ การตกงาน ถูกปฏิเสธจากสถานที่ทำงาน ทำให้ขาดรายได้ในการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ส่งผลให้กลับไปกระทำผิดซ้ำ นอกจากนี้ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพทั้งบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงออก ต่างมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำเช่นกัน สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลเฉพาะการศึกษา อาชีพ และรายได้ ล้วนมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำด้วย ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุและจำนวนบุตร ไม่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำ

ตะวันฉาย มิตรประชา (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเยาวชนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเยาวชนภายหลังการปล่อยตัวมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเยาวชนภายหลังการปล่อยตัวและ 2) เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาเยาวชนมิให้กระทำความผิดซ้ำภายหลังการปล่อยตัว ทำการสุ่มตัวอย่างจากเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 6 แห่ง จากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา นครนายก นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการจำนวน 291 คน โดยสุ่มตามสัดส่วน ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี คือ ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในครอบครัว สภาพแวดล้อมในชุมชน สภาพแวดล้อมในสถานฝึกและอบรมเยาวชน และข้อมูลเกี่ยวกับการมองเห็นตนเองของเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้คำถามเพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป จำนวน 10 คน เมื่อได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทั้งแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้รูปแบบตารางทางสถิติและการพรรณนาประกอบ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัญหาที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเยาวชนคือสภาพแวดล้อมในครอบครัว สภาพแวดล้อมในชุมชน และสภาพแวดล้อมในสถานฝึกและอบรม 2) การกระทำผิดซ้ำของเยาวชน มีความสัมพันธ์มากที่สุด กับ ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานฝึกและอบรม โดยมีขนาดของความสัมพันธ์เท่ากับ 0.654 และมีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชุมชน โดยมีขนาดของความสัมพันธ์เท่ากับ 0.396 3) โมเดลการกระทำผิดซ้ำของเยาวชน = $6.677 + (0.084)$ ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชุมชน + (0.241) ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานฝึกและอบรม 4) ทั้งปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชุมชน และปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานฝึกและอบรม มีความสัมพันธ์กับ การกระทำผิดซ้ำของเยาวชน โดยมีขนาดของความสัมพันธ์เท่ากับ 0.676

และทั้ง 2 ปัจจัยมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของการกระทำความผิดซ้ำของเยาวชน ร้อยละ 45.70 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ควรจัดให้เยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำมีการศึกษาเพิ่มพูนความรู้ทั้งสายสามัญ ความรู้สายอาชีพ และการส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งการจัดให้ทีมงานทำเพื่อประกอบอาชีพสุจริต ให้มีรายได้สำหรับการเลี้ยงชีพในอนาคต การจัดด้านสวัสดิการสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การให้โอกาสเพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนา ด้านความประพฤติ การใช้ชุมชนบำบัด และการจัดบริการให้คำปรึกษา แนะนำมีเจ้าหน้าที่ และนักสังคมสงเคราะห์คอยติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องภายหลังการปล่อยตัว อีกทั้งควรจัดให้มีการกำหนดนโยบายและมาตรการให้สถานฝึกและอบรมเยาวชนมีการพัฒนาองค์ความรู้ และจัดกิจกรรมที่หลากหลายสำหรับเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำ โดยเฉพาะ เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนได้ตระหนักถึงตนเองและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตลอดจนการเตรียมความพร้อมอย่างจริงจังก่อนการปล่อยตัวเพื่อคืนเยาวชนสู่ครอบครัว และสังคมต่อไป

อรุณชนะ บุรณธร (2549) ได้ศึกษาการติดคุกซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ศึกษากรณีเรือนจำจังหวัดภาคใต้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ว่ามีกระบวนการอย่างไร 2) เพื่อศึกษาเงื่อนไขที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสนามวิจัยเป็นเรือนจำแห่งหนึ่งในจังหวัดภาคใต้ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีคดียาเสพติดค่อนข้างสูง วิธีการหลักที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์ระดับลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 กลุ่ม คือ ผู้ต้องขังที่ติดคุกซ้ำคดียาเสพติด ซึ่งถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ เจ้าหน้าที่เรือนจำ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดี ยาเสพติด รวมทั้งสิ้น 60 คน ผลการศึกษา พบว่า กระบวนการการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด มีสี่ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนแรก การขยายเครือข่ายยาเสพติดจากในเรือนจำ การติดคุกของผู้ต้องขังจะมีสังคมคุก ซึ่งมีการอยู่ร่วมกัน พุดคุยกัน แลกเปลี่ยนเจตคติ ประสบการณ์ จนถึงเครือข่ายของยาเสพติดซึ่งกันและกันและผู้ต้องขังออกไปจากเรือนจำหรือมีการติดต่อกับสังคมภายนอก ทำให้เกิดการสร้างเครือข่าย ขยายเครือข่ายยาเสพติด ซึ่งส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ขั้นตอนที่สอง การเข้ากลุ่มหรือสร้างเครือข่ายยาเสพติด ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ที่ออกมาจากเรือนจำจะกลับไปหาเพื่อนกลุ่มเดิมที่มีความสัมพันธ์กันจากในคุกหรือเพื่อนที่ได้รับคำแนะนำต่อจากเพื่อนในเรือนจำ มีการพบปะกัน ว่างใจกันและชักชวนกันเสพยาเสพติด เมื่อมีการเสพยาเสพติดและต้องการยาเสพติดเพิ่มขึ้นจะเกิด ขั้นตอนที่สาม การสำรวจแหล่งขายยาเสพติดและหาเครือข่าย เมื่อความต้องการยาเสพติดมากขึ้น ต้องการเงินมาเพื่อซื้อยาเสพติดมากขึ้น จะหาแหล่งขายยาเสพติดแหล่งใหม่และเมื่อต้องการใช้เงินมากขึ้นจึงจำเป็นต้องสั่งยาเสพติดเพิ่มขึ้น และแบ่งขายบางส่วนเกิดการขยายเครือข่ายมากขึ้น และเพื่อสะดวกในการซื้อขายยาเสพติด จำเป็นจะต้องเปลี่ยน

แหล่งซื้อแหล่งขายบ่อย ๆ ขั้นตอนสุดท้าย การขายยาเสพติดกับการติดคุกซ้ำ เมื่อผู้ต้องขังตัดสินใจขายยาเสพติดให้กับบุคคลหนึ่งบุคคลใด จำเป็นจะต้องใช้วิธีขายให้กับคนที่รู้จักและไว้วางใจก่อน แล้วขายยาเสพติดออกไปเรื่อย ๆ โดยอาศัยเพื่อนในกลุ่มหรือจากผู้ที่ส่งยาเสพติดให้ขายและจะมีการหาแหล่งซื้อแหล่งขายใหม่ที่คิดว่าปลอดภัย โดย ทั้งสี่ขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กันและขายยาเสพติดออกไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเกิดการติดคุกซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดอีก โดยการกระทำผิดซ้ำเหล่านี้ มีเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้ผู้ต้องขังคดียาเสพติดติดคุกซ้ำ 3 ประการ คือ 1) เงื่อนไขจากผู้ต้องขัง ได้แก่ เงื่อนไขด้านครอบครัว ครอบครัวของผู้กระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่เป็นครอบครัวที่มีปัญหา เช่น พ่อแม่ไม่ให้โอกาสลูก พ่อแม่หย่าร้างกัน ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่บุตร ทำให้บุตรขาดความอบอุ่น คบเพื่อนที่มีความประพฤติไม่ดี หรือติดยาเสพติดและขายยาเสพติด ทำให้เพื่อนชักจูงเข้าไปติดยาเสพติดหรือขายยาเสพติดได้ ครอบครัวยากจน หางานทำไม่ได้ ไม่มีอาชีพและเงินไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน จึงหันมาขายยาเสพติดเพื่อหารายได้ การไม่เกรงกลัวต่อการติดคุกเป็นเงื่อนไขที่ทำให้ผู้ต้องขังบางกลุ่มกลับมากระทำผิดซ้ำโดยไม่เกรงกลัวการติดคุกของเรือนจำและยินยอมที่กลับมาสู่สังคมของเรือนจำโดยอยู่ภายใต้กฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ซึ่งการวิจัย พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในช่วง 18-30 ปี ไม่เกรงกลัวต่อการติดคุก 2) เงื่อนไขจากสภาพแวดล้อมรอบตัว เช่น ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เสพและผู้ค้ายาเสพติดซึ่งคลุกคลีอยู่กับผู้ที่ติดยาเสพติด ของมีเงินมา และการพนัน ซึ่งทำให้ถูกชักจูง และปรับตัวตามสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีได้ง่าย 3) เงื่อนไขเครือข่ายตลาดหรือแหล่งซื้อขายยาเสพติด เช่น แหล่งซื้อขายเดิม ๆ ที่ผู้ต้องขังเคยซื้อขายและถูกจับกุม และเครือข่ายที่ผู้ต้องขังเคยเสพและซื้อขายยาเสพติดด้วยนั้นเป็นเครือข่ายเดิม เมื่อออกจากคุกและไปเสพ ซื้อ ขายยาเสพติดอีก จึงทำให้ผู้ต้องขังถูกจับกุมอีกครั้งได้ง่าย

ทรรศพล ชุนรัง (2556) ได้ศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศึกษานิติคุณกรณีความผิดฐานลักทรัพย์นักโทษเด็ดขาดฝ่ายควบคุมแดน 8 เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำและแนวทางในการบำบัดแก้ไข พื้นฟูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและทัศนคติ เพื่อป้องกันผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักโทษเด็ดขาดฝ่ายควบคุมผู้ต้องขังแดน 8 เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ที่กระทำผิดซ้ำคดีความผิดฐานลักทรัพย์ จำนวน 113 คน การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ผู้ศึกษานำมาตรวจวัดกลุ่มเพื่อให้คะแนน ใช้คำร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังที่กลับมากระทำผิดซ้ำมีสาเหตุมาจากปัจจัยทางสังคม ปัจจัยด้านจิตวิทยาโดยปัจจัยทางสังคมมีส่วนผลักดันที่ทำให้ผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำมากที่สุด และมีปัจจัยที่สนับสนุน คือ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนและสังคม ภาวะทางเศรษฐกิจ และการติดต่อกับสัมพันธ์กับอาชญากร ทั้งยัง พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยามีส่วน

สัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมอย่างมาก โดยมีปัจจัยที่สนับสนุน คือ การถูกชักจูงใจให้กระทำความผิด ความไม่เกรงกลัวกฎหมาย ทศนคติต่อการถูกลงโทษ ลักษณะนิสัยและความรับผิดชอบส่วนตัว ตลอดจนสังคมภายนอกที่มีทัศนคติทางลบต่อผู้ต้องขังที่พ้นโทษทำให้การสมัครงานและหางานทำ ที่สุจริตเป็นไปได้ยากจนเป็นเหตุกดดันให้ต้องกลับมากระทำความผิดซ้ำ

ประวิทย์ เมณฑ์กุล (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง คดียาเสพติดในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีสถานภาพโสด ไม่มีบุตร มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ โดยปัจจัยด้านโครงสร้างทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ พบว่า ฐานะความเป็นอยู่ครอบครัว มีฐานะพอกิน แต่มีหนี้สินบ้าง ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นชนบท ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีการ ทะเลาะเบาะแว้ง การกระทำหรือพฤติกรรมก่อนต้องโทษส่วนใหญ่สูบบุหรี่และดื่มสุรา ส่วนปัจจัย ทางด้านกระบวนการทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ พบว่า ผู้กระทำความผิดซ้ำส่วนใหญ่เห็นว่า การพิพากษาของศาลมีความยุติธรรม ส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทในเรือนจำ มีการพูดคุย หรือปรึกษากันบ้างเป็นบางครั้ง ผู้กระทำความผิดซ้ำเคยได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือวิธีการกระทำความผิดจากเพื่อนสนิทระหว่างต้องโทษ ได้รับการชักชวนให้กระทำความผิดหลังการพ้นโทษ จากเพื่อนที่ต้องโทษด้วยกัน สำหรับแนวทางการป้องกันการกลับไปกระทำความผิดซ้ำ พบว่า โดยรวมผู้ต้องขังมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถนำมาสรุปเป็นตารางเกี่ยวกับปัจจัย ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงได้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปตัวแปรที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบกรอบแนวคิดในการวิจัย

สาเหตุที่ส่งผลต่อ การกระทำผิดซ้ำ	ภูษนาฏ มฤระ	ตะวันฉาย มิตรประชา	อรรถชนะ บูรณธร	ทรรศพล ขุนรัง	ประวิทย์ เมณฑ์กุล
สภาพแวดล้อมทาง ครอบครัว	✓	✓	✓	✓	✓
สภาพชุมชนที่อยู่อาศัย	✓	✓		✓	
สภาพแวดล้อมใน ทัณฑสถาน		✓	✓		✓

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้เครื่องมือในการสำรวจคือ แบบสอบถาม เพื่อศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี โดยมีขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักโทษเด็ดขาดหญิงที่กระทำความผิดพระราชบัญญัติอาชญากรรมให้โทษซึ่งกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และถูกคุมขังอยู่ในทัณฑสถานหญิงชลบุรี จำนวน 189 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ก่อนการกระทำความผิดของผู้ต้องขังหญิงในคดีอาชญากรรมในทัณฑสถานหญิงชลบุรี โดยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด มาตรฐานบัญญัติ (Nominal scale) และเรียงลำดับ (Ordinal scale)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรีซึ่งประกอบไปด้วย ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัวด้านสภาพชุมชนที่อยู่อาศัยและด้านสภาพแวดล้อมในทัณฑสถาน โดยผู้วิจัยพัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรม และศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวคิดการวิจัย

ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด มาตรฐานนามบัญญัติ (Nominal scale) เรียงลำดับ (Ordinal scale) และ Likert's scale ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ความคิดเห็นในระดับมาก

ความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นในระดับน้อย

ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี โดยผู้วิจัยพัฒนา จากภารกิจ อำนาจหน้าที่ของทัณฑสถานหญิงชลบุรีที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ภายใต้แผนนโยบายและแผนการปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์ ลักษณะคำถามจะเป็นแบบ Likert's scale ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ความคิดเห็นในระดับมาก

ความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นในระดับน้อย

ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแนวทางคำถามที่ใช้ทำการสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาความเหมาะสม และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ที่สุดตามคำแนะนำ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับมีความถูกต้องครบถ้วนในทุกประเด็นที่ต้องการศึกษา เมื่อแนวทางคำถามที่จะใช้ในการสอบถามผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยแล้ว จึงนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

สำหรับแบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร.ธนวัฒน์ พิมลจินดา

2. ดร.สุณี หงษ์วิเศษ

3. นางปารณีย์ รัตนะกุล ผู้อำนวยการส่วนปกครองและทัณฑปฏิบัติ ทัณฑสถานหญิงชลบุรี

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อรายการ (Item) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ข้างต้นไปทดลองใช้กับผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงชลบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วยวิธีของ Cronbach ที่เรียกว่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามดังนี้

1. ด้านสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ มีค่าเท่ากับ 0.91
2. ด้านแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ มีค่าเท่ากับ 0.97

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากนักโทษเด็ดขาดหญิงที่กระทำความผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ซึ่งกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และถูกคุมขังอยู่ในทัณฑสถานหญิงชลบุรี จำนวน 189 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อ เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการทัณฑสถานหญิงชลบุรี เพื่อทราบขั้นตอน และวิธีการเก็บข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากนักโทษเด็ดขาดหญิงที่กระทำความผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษซึ่งกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป จนได้ข้อมูลครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100
3. ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2560

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยหาค่าทางสถิติ ดังนี้

1. แบบสอบถามส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์หาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามส่วนที่ 2 สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี และแบบสอบถามส่วนที่ 3 แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าฐานนิยม และสถิติ Chi-square เป็นรายข้อและโดยรวม

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 สภาพแวดล้อมของผู้ต้องขังก่อนรับโทษครั้งนี้ (ครั้งปัจจุบัน)

ส่วนที่ 3 สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำครั้งที่กำลังรับโทษในครั้งนี้

ส่วนที่ 4 แนวทางการสนับสนุนจากทัณฑสถานหญิงชลบุรีเพื่อป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

ปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-30 ปี	38	20.10
31-40 ปี	88	46.56
41-50 ปี	49	25.93
51-60 ปี	12	6.35
61 ปีขึ้นไป	2	1.06
รวม	189	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า อายุของผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่คืออายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.56 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.93 อายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.10 อายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.35 และอายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.06 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	106	56.08
สมรส	39	20.63
หม้าย	17	9.00
หย่าร้าง	22	11.64
อื่น ๆ	5	2.65
รวม	189	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานภาพของผู้ต้องขังหญิง ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 56.08 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 20.63 สถานภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 11.64 สถานภาพหม้าย คิดเป็นร้อยละ 9.00 และสถานภาพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.65 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	11	5.82
ประถมศึกษา	59	31.22
มัธยมศึกษา	85	44.97
ปวช./ ปวส.	32	16.93
ปริญญาตรี	2	1.06
รวม	189	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่คือระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.97 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.22 ปวช./ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 16.93 ไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 5.82 และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.06 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามอาชีพหลักก่อนการได้รับโทษ

อาชีพหลักก่อนการได้รับโทษ	จำนวน	ร้อยละ
ว่างงาน	22	11.64
เกษตรกร	4	2.12
รับจ้างทั่วไป	118	62.43
พนักงานบริษัทเอกชน	6	3.17
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	1	0.53
อื่น ๆ	38	20.11
รวม	189	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า อาชีพก่อนการรับโทษของผู้ต้องขังหญิง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 62.43 รองลงมาคือ อาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 20.11 ว่างงาน คิดเป็นร้อยละ 11.64 พนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 3.17 อาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 2.12 และรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 0.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามรายได้ที่ได้รับก่อนการต้องโทษครั้งนี้ ต่อเดือน

รายได้ที่ได้รับก่อนการต้องโทษต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	19	10.05
ไม่เกิน 5,000 บาท	23	12.17
5,001-10,000 บาท	115	60.85
10,001-15,000 บาท	18	9.52
15,001 บาทขึ้นไป	14	7.41
รวม	189	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีรายได้ก่อนการต้องโทษระหว่าง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.85 รองลงมาคือ รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.17 ไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 10.05 มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.52 และมีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.41 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 สภาพแวดล้อมของผู้ต้องขังก่อนรับโทษครั้งนี้ (ครั้งปัจจุบัน)

ในการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของผู้ต้องขังด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบไปด้วย ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ด้านสภาพชุมชน ที่อยู่อาศัย และด้านสภาพแวดล้อมในทัณฑสถาน ผลการศึกษา มีดังนี้

ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว

ตารางที่ 7 จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว

ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว		
ยากจน และมีหนี้สิน	24	12.70
ยากจนแต่ไม่มีหนี้สิน	11	5.82
พอมีพอกิน แต่มีหนี้สินบ้าง	66	34.92
พอมีพอกิน ไม่เดือดร้อน	85	44.97
มีฐานะค่อนข้างดี หรือร่ำรวย	3	1.59

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว		
รักใคร่กันดี	99	52.38
ทะเลาะเบาะแว้งกันบ้าง	56	29.63
ทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ	2	1.06
ต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจกัน	32	16.93
ความรู้สึกและปฏิบัติของพี่น้องเมื่อได้รับการปลดปล่อย		
ดีใจที่ท่านได้รับอิสรภาพ	172	91.00
เพิกเฉยไม่ยินดียินร้าย	16	8.47
ไม่ต้อนรับการกลับมา	1	0.53
รวม	189	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว พอมีพอกินไม่เดือดร้อน คิดเป็นร้อยละ 44.97 รองลงมาคือ พอมีพอกิน แต่มีหนี้สินบ้าง คิดเป็นร้อยละ 34.92 ฐานะยากจนและมีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 12.70 ฐานะยากจนแต่ไม่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 5.82 และมีฐานะค่อนข้างดี หรือร่ำรวย คิดเป็นร้อยละ 1.59 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีสัมพันธ์ภายในครอบครัวรักใคร่กันดี คิดเป็นร้อยละ 52.38 รองลงมาคือ มีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ้าง คิดเป็นร้อยละ 29.63 ต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจกัน คิดเป็นร้อยละ 16.93 และมีการทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 1.06 ตามลำดับ

ความรู้สึกและการปฏิบัติของพี่น้องเมื่อได้รับการปลดปล่อย พบว่า ผู้ต้องขังหญิงระบุว่า พี่น้องมีความรู้สึกดีใจเมื่อได้รับอิสรภาพ คิดเป็นร้อยละ 91.00 รองลงมาคือ เพิกเฉยไม่ยินดียินร้าย คิดเป็นร้อยละ 8.47 และไม่ต้อนรับการกลับมา คิดเป็นร้อยละ 0.53 ตามลำดับ

ด้านสภาพชุมชนที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามสภาพชุมชนที่อยู่อาศัย

ด้านสภาพชุมชนที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะที่อยู่อาศัย		
ชุมชนแออัด	14	7.41
ย่านการค้า/ ย่านธุรกิจ	28	14.81
ย่านที่อยู่อาศัย	83	43.92
ชุมชนชนบท	64	33.86
แหล่งอบายมุขโดยรอบ ๆ ในชุมชน		
มี	93	49.21
ไม่มี	96	50.79
ความรู้สึกของเพื่อนหรือเพื่อนบ้านหลังจากที่ท่านได้รับการฟื้นฟูโทษ		
ดีใจที่ท่านได้รับอิสรภาพ	149	78.83
เพิกเฉยไม่ยินดียินร้าย	37	19.58
ไม่สบายใจที่ท่านได้รับอิสรภาพ	2	1.06
ไม่ต้อนรับการกลับมาของท่าน	1	0.53
การหางานสุจริตทำหลังจากได้รับการฟื้นฟูโทษครั้งล่าสุด		
หาได้	166	87.83
หาไม่ได้	9	4.76
ไม่ได้หา	14	7.41
ความรู้สึกและปฏิบัติของนายจ้างหรือเพื่อนร่วมงาน (N = 166)		
ให้ความเป็นมิตร ช่วยเหลือและสามารถทำงานร่วมกันได้		
เป็นอย่างดี	155	93.37
เพิกเฉยไม่สนใจ	8	4.82
มีอคติ สร้างความกดดัน และกั่นแกล้งอยู่เสมอ	3	1.81
เพื่อนสนิทในเรือนจำได้มีการชักชวนให้กระทำความผิดเกี่ยวกับ		
ยาเสพติดเมื่อพ้นโทษ		
มีการชักชวน	57	30.16
ไม่เคยมีการชักชวน	132	69.84
รวม	189	100.00

จากตารางที่ 8 ด้านสภาพที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในย่านที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 43.92 รองลงมาคือ ชุมชนชนบท คิดเป็นร้อยละ 33.86 ย่านการค้า/ย่านธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 14.81 และอาศัยอยู่ชุมชนแออัด คิดเป็นร้อยละ 7.41 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ระบุว่าโดยรอบชุมชนไม่มีแหล่งอบายมุข คิดเป็นร้อยละ 50.79 และไม่มีอบายมุข คิดเป็นร้อยละ 49.21 ตามลำดับ

ความรู้สึกรักของเพื่อนหรือเพื่อนบ้านหลังจากที่ท่านได้รับการฟื้นฟู พบว่า ผู้ต้องขังหญิงระบุว่าเพื่อนหรือเพื่อนบ้านมีความรู้สึกดีใจเมื่อได้รับอิสรภาพ คิดเป็นร้อยละ 78.83 รองลงมาคือ เพิกเฉยไม่ยินดียินร้าย คิดเป็นร้อยละ 19.58 ไม่สบายใจที่ตนเองได้รับอิสรภาพ และไม่ต้อนรับการกลับมา คิดเป็นร้อยละ 1.06 และ 0.53 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังหญิงระบุว่าหลังจากการได้รับการฟื้นฟูครั้งล่าสุดสามารถหางานสุจริตทำได้ คิดเป็นร้อยละ 87.83 รองลงมาคือ ไม่ได้หางาน และหางานไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 7.41 และ 4.76 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังหญิงที่สามารถหางานสุจริตทำได้จำนวน 166 คน ระบุว่าเจ้านายหรือเพื่อนร่วมงานให้ความเป็นมิตร ช่วยเหลือ และสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 93.37 รองลงมาคือ เจ้านายหรือเพื่อนร่วมงานเพิกเฉยไม่สนใจ คิดเป็นร้อยละ 4.82 และเจ้านายหรือเพื่อนร่วมงานมีอคติสร้างความกดดัน และกีดกันแก้งอยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 1.81 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังหญิงระบุว่าเพื่อนสนิทในเรือนจำไม่เคยมีการชักชวนให้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเมื่อพ้นโทษ คิดเป็นร้อยละ 69.84 และเคยชักชวน คิดเป็นร้อยละ 30.16 ตามลำดับ

ด้านสภาพแวดล้อมในทัณฑสถาน

ตารางที่ 9 จำนวนร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามสภาพแวดล้อมในทัณฑสถาน

ด้านสภาพแวดล้อมในทัณฑสถาน	จำนวน	ร้อยละ
การมีเพื่อนสนิทในต้องโทษครั้งก่อน		
มี	156	82.54
ไม่มี	33	17.46
เพื่อนสนิทเคยแนะนำเทคนิคหรือวิธีการทำผิดตาม		
พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษในระหว่างการต้องโทษ (N = 156)		
เคย	29	18.59
ไม่เคย	127	81.41

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านสภาพแวดล้อมในทัศนสถาน	จำนวน	ร้อยละ
การให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่เรือนจำหรือทัศนสถาน ในระหว่างการต้องโทษอยู่ในเรือนจำหรือทัศนสถาน*		
ให้ความช่วยเหลือและแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว	171	90.48
ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติด	90	47.62
ช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	100	52.91
การให้คำปรึกษาของเจ้าหน้าที่เรือนจำหรือทัศนสถานใน ระหว่างการต้องโทษอยู่ในเรือนจำหรือทัศนสถาน*		
ด้านกฎหมาย	54	28.57
ด้านการศึกษา	119	62.96
ด้านการฝึกอบรมและฝึกวิชาชีพ	179	94.71
อื่น ๆ	1	0.53
รวม	189	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 9 ด้านสภาพแวดล้อมในทัศนสถาน พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทในการต้องโทษครั้งก่อน คิดเป็นร้อยละ 82.54 รองลงมาคือ ไม่มีเพื่อนสนิท คิดเป็นร้อยละ 17.46 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังหญิงที่มีเพื่อนสนิทในการต้องโทษครั้งก่อน จำนวน 156 คน ระบุว่าเพื่อนสนิทไม่เคยแนะนำเทคนิคหรือวิธีการทำผิดตาม พรบ. ยาเสพติดให้โทษในระหว่างการต้องโทษ คิดเป็นร้อยละ 81.41 และเคยแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 18.59 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ระบุว่าเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในระหว่างการต้องโทษอยู่ในเรือนจำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.48 รองลงมาคือ ช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ คิดเป็นร้อยละ 52.91 และให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 47.62 ตามลำดับ

การให้คำปรึกษา พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ระบุว่าเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาในเรื่องการฝึกอบรมและฝึกอาชีพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.71 รองลงมาคือ ด้านการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 62.96 ด้านกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 28.57 และด้านอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.53 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดครั้งที่กำลังรับโทษอยู่ในครั้งนี้

ตารางที่ 10 จำนวนร้อยละ ฐานนิยมและแปลความของระดับสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำครั้งที่กำลังรับโทษอยู่ขณะนี้

สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ	ระดับของสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ					ฐานนิยม	แปลความ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	17 (8.99)	21 (11.11)	101 (53.44)	23 (12.17)	27 (14.29)	3	ปานกลาง
2. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	16 (8.47)	34 (17.99)	71 (37.57)	29 (15.34)	39 (20.63)	3	ปานกลาง
3. ความรู้สึกและการปฏิบัติ หลังการพ้นโทษของครอบครัว	25 (13.23)	26 (13.76)	71 (37.57)	26 (13.76)	41 (21.69)	3	ปานกลาง
4. ลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัย	6 (3.17)	21 (11.11)	97 (51.32)	39 (20.63)	26 (13.76)	3	ปานกลาง
5. แหล่งอบายมุขในชุมชน	7 (3.70)	19 (10.05)	72 (38.10)	48 (25.40)	43 (22.75)	3	ปานกลาง
6. การได้รับการปฏิบัติ หลังการพ้นโทษของชุมชน	3 (1.59)	29 (15.34)	88 (46.56)	42 (22.22)	27 (14.29)	3	ปานกลาง
7. การทำงานหลังการพ้นโทษ	8 (4.23)	40 (21.16)	72 (38.10)	39 (20.63)	30 (15.87)	3	ปานกลาง
8. การมีเพื่อนสนิทในทัณฑสถาน	5 (2.65)	30 (15.87)	77 (40.74)	45 (23.81)	32 (16.93)	3	ปานกลาง
9. การได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือ วิธีการกระทำผิด	24 (12.70)	48 (25.40)	66 (34.92)	29 (15.34)	22 (11.64)	3	ปานกลาง
10. การได้รับความช่วยเหลือและ คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่	8 (4.23)	20 (10.58)	48 (25.40)	48 (25.40)	65 (34.39)	1	น้อยที่สุด
รวม						3	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 จำนวนร้อยละ ฐานนิยมและการแปลความของระดับสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิง พบว่า ผู้ต้องขังหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 1) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว 2) ความสัมพันธ์ภายใน

ครอบครัว 3) ความรู้สึกและการปฏิบัติหลังการฟื้นฟูของครอบครัว 4) ลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัย 5) แหล่งอบายมุขในชุมชน 6) การได้รับการปฏิบัติหลังการฟื้นฟูของชุมชน 7) การทำงานหลังการฟื้นฟู 8) การมีเพื่อนสนิทในทัศนสถาน และ 9) การได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือวิธีการกระทำผิดและ สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำน้อยที่สุดคือ การได้รับความช่วยเหลือและคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่

ส่วนที่ 4 แนวทางการสนับสนุนจากทัศนสถานหญิงชลบุรีเพื่อป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ ในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัศนสถานหญิงชลบุรี

การศึกษาแนวทางการสนับสนุนจากทัศนสถานหญิงชลบุรีเพื่อป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังหญิงทัศนสถานหญิงชลบุรี ประกอบด้วย 2 ประเด็น คือ ขณะต้องโทษในทัศนสถานหญิงชลบุรี และหลังพ้นโทษจากทัศนสถานหญิงชลบุรี ผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 11 จำนวนร้อยละ และฐานนิยมของแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัศนสถานหญิงชลบุรี

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	ระดับความต้องการการสนับสนุน					ฐานนิยม	แปลความ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
ขณะต้องโทษในทัศนสถานหญิงชลบุรี							
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	62 (32.80)	91 (48.15)	31 (16.40)	4 (2.12)	1 (0.53)	4	มาก
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่างๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	63 (33.33)	85 (44.97)	37 (19.58)	4 (2.12)	-	4	มาก
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลাজิตใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี โดยการเชิญผู้นำทางศาสนา มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ เช่น ศาสนา พุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม	49 (25.93)	87 (46.03)	52 (27.51)	1 (0.53)	-	4	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกัน การกลับมามีผลกระทบซ้ำ	ระดับความต้องการการสนับสนุน					ฐานนิยม	แปลความ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้น กับผู้ต้องขังในขณะต้องขัง	44 (23.28)	78 (41.27)	63 (33.33)	3 (1.59)	1 (0.53)	4	มาก
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับ ผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	42 (22.22)	70 (37.04)	73 (38.62)	3 (1.59)	1 (0.53)	3	ปานกลาง
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	64 (33.86)	75 (39.68)	44 (23.28)	3 (1.59)	3 (1.59)	4	มาก
หลังพ้นโทษจากทัณฑสถานหญิงชลบุรี							
7. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจ และให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับ ตัวเป็นคนดี	64 (33.86)	81 (42.86)	42 (22.22)	1 (0.53)	1 (0.53)	4	มาก
8. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี สร้างความ เข้าใจต่อองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน และมูลนิธิต่าง ๆ ให้การยอมรับ ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการ ประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้น โทษ	61 (32.28)	79 (41.80)	45 (23.81)	3 (1.59)	1 (0.53)	4	มาก
9. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความ เข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขัง หลังพ้นโทษ	58 (30.69)	82 (43.39)	43 (22.75)	3 (1.59)	3 (1.59)	4	มาก
10. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสาน ขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ในการจัดหางาน ให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กรมการจัดหางาน	58 (30.69)	85 (44.97)	43 (22.75)	3 (1.59)	-	4	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกัน การกลับมาระบาดซ้ำ	ระดับความต้องการการสนับสนุน					ฐานนิยม	แปลความ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
11. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสาน องค์กรทางสังคมในการให้ความ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ในการดำเนิน ชีวิตภายหลังพ้นโทษ เช่น ปัญหาใน การประกอบอาชีพ ปัญหาด้านสุขภาพ และสุขภาพจิต	60 (31.75)	81 (42.86)	46 (24.34)	1 (0.53)	1 (0.53)	4	มาก
12. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับ หน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแล ประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็น แหล่งที่ ปลดอบายมุขและยาเสพติด	60 (31.75)	77 (40.74)	49 (25.93)	2 (1.06)	1 (0.53)	4	มาก
ภาพรวม						4	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 จำนวนร้อยละ ฐานนิยมและการแปลความของแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมาระบาดซ้ำในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังหญิง ทัศนสถานหญิงชลบุรี พบว่า ผู้ต้องขังหญิงมีความต้องการการสนับสนุนการป้องกันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นจะต้องโทษในทัศนสถานหญิงชลบุรี และหลังพ้นโทษ จากทัศนสถานหญิงชลบุรี ผลการศึกษามีดังนี้

จะต้องโทษในทัศนสถานหญิงชลบุรี พบว่า ผู้ต้องขังหญิงมีความต้องการการสนับสนุนการป้องกันในระดับมาก ได้แก่ 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นกับผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 4) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 5) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ตามลำดับ และมีความต้องการการสนับสนุนการป้องกันปานกลางคือ การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลাজิตใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี โดยการเชิญผู้นำทางศาสนา มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม

หลังพ้นโทษจากทัณฑสถานหญิงชลบุรี พบว่า ผู้ต้องขังหญิงมีความต้องการ การสนับสนุนการป้องกันทุกประเด็นในระดับมาก ได้แก่ 1) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจ และให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดี 2) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคีรัฐ ภาคเอกชน และมูลนิธิต่าง ๆ ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพ ของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 3) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับ ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 4) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กรมการจัดหางาน 5) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ในการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ เช่น ปัญหาในการประกอบอาชีพ ปัญหาด้านสุขภาพและ สุขภาพจิต และ 6) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งที่ ปลอดภัยอบายมุข และยาเสพติด

ตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมามีการกระทำผิดซ้ำ

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมามีการกระทำผิดซ้ำ	ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว	
	Chi-square	Sig.
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	29.669*	0.020
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	28.305*	0.005
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำ ความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ	26.774*	0.008
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของ ผู้ต้องขังในขณะต้องขัง	43.133*	0.000
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	30.240*	0.017

ตารางที่ 12 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว	
	Chi-square	Sig.
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	45.385	0.000
7. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ให้ความสนใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัว ผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม	40.873*	0.001
8. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และ ในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	47.028*	0.000
9. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับ ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	25.619	0.060
10. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้น โทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	25.715*	0.012
11. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	33.703*	0.006
12. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชน ที่ปลอดภัยและยาเสพติด	31.435*	0.012

* Sig. > 0.05

จากตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมา

กระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 4) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 5) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง 6) ทักษสถานหญิงชลบุรี ให้ความสนใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขัง หลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม 7) ทักษสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจ ต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และ ในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 8) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 9) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ และ 10) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชน ที่ปลอดภัยและยาเสพติด

แต่สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. > .05) ในประเด็นการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และทัณฑสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายใน
ครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	ความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัว	
	Chi-square	Sig.
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	27.882*	0.033
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	25.096*	0.014
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำ ความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนา อิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ	35.006*	0.000
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของ ผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง	22.019	0.143
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	21.663	0.154
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	28.285*	0.029
7. ทักษสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขัง หลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม	27.922*	0.032
8. ทักษสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และ ในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	16.106	0.446
9. ทักษสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับ ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	17.181	0.374
10. ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลัง การพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	13.962	0.303

ตารางที่ 13 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	ความสัมพันธ์ภายใน กรอบครัว	
	Chi-square	Sig.
11. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคม ในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกาย และจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	20.378	0.204
12. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชน ที่ปลอดภัยและยาเสพติด	15.853	0.463

* Sig.<0.05

จากตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในกรอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า ความสัมพันธ์ภายในกรอบครัว มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลাজิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำความผิด เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และ 5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีผู้ตั้งคัม

แต่สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในกรอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. > .05) ในประเด็น 1) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 2) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง 3) ทัศนสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 4) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้าง

ความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

6) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ และ 7) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชน ที่ปลอดภัยและยาเสพติด

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับความรู้สึกละและการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	ความรู้สึกละและการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของครอบครัว	
	Chi-square	Sig.
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	17.789	0.280
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	10.852	0.542
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาคิดใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ	28.865*	0.004
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง	24.806	0.073
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	21.972	0.144
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	22.981	0.114
7. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	22.981	0.114

ตารางที่ 14 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	ความรู้สึและการปฏิบัติ หลังการฟื้นฟูของ ครอบครัว	
	Chi-square	Sig.
8. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	22.981	0.114
9. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	22.981	0.114
10. ทักษสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขัง หลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม	17.348	0.363
11. ทักษสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และ ในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	9.436	0.894
12. ทักษสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การ ยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	16.752	0.402
13. ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้น โทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	9.261	0.680
14. ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมใน การให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและ จิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	15.310	0.512
15. ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด	17.144	0.376

* Sig. < 0.05

จากตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับ ความรู้สึกและการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการ กลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า ความรู้สึกและการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ แต่สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับความรู้สึกและการปฏิบัติหลังการพ้นโทษ ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. > .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. 2522 4) ทักษสถานหญิงชลบุรี ให้ความสนใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีผู้สังคม 5) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 6) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง 7) ทักษสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 8) ทักษสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความ เข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 9) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 10) ทักษสถานหญิง ชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกาย และจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ และ 11) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงาน ในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็น แหล่งชุมชน ที่ปลอดภัยอบายมุขและ ยาเสพติด

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับฐานลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัยกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	ลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัย	
	Chi-square	Sig.
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	27.496*	0.036
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	13.935	0.305
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำ ความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ	34.712*	0.001
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง	58.198*	0.000
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	23.126	0.110
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	39.018*	0.001
7. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม	23.955	0.090
8. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	31.610*	0.011
9. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	26.171	0.052
10. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	24.965*	0.015

ตารางที่ 15 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	ลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัย	
	Chi-square	Sig.
11. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	20.794	0.187
12. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด	20.939	0.181

* Sig.<0.05

จากตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัยกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า ลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลাজิตใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนา พุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 3) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และ 6) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

แต่สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. > .05) ในประเด็น 1) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 2) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง

3) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัย และให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม 4) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมใน การให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ และ 6) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับแหล่งอบายมุข
ในชุมชนกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	แหล่งอบายมุข ในชุมชน	
	Chi-square	Sig.
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	15.185	0.511
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	10.612	0.562
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำ ความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ	14.294	0.282
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของ ผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง	17.589	0.348
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	15.450	0.492
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	25.458	0.062
7. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัว ผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม	19.241	0.256

ตารางที่ 16 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	แหล่งอบายมุข ในชุมชน	
	Chi-square	Sig.
8. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	35.882*	0.003
9. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	25.645	0.059
10. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงานกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	24.309*	0.018
11. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	22.513	0.127
12. พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดอบายมุขและยาเสพติด	27.719*	0.034

* Sig. ≤ 0.05

จากตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับแหล่งอบายมุขในชุมชนกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่าแหล่งอบายมุขในชุมชน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) พัฒนาศถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 2) พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ 3) พัฒนาศถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน

เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด

แต่สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับแหล่งอบายมุขในชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. > .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาคใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 4) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง 5) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง 6) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 7) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม 8) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 9) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของชุมชนกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	การได้รับการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของชุมชน	
	Chi-square	Sig.
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	20.250	0.218
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	15.682	0.208
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาคใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ	24.027*	0.020

ตารางที่ 17 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	การได้รับการปฏิบัติ หลังการพ้นโทษของ ชุมชน	
	Chi-square	Sig.
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของ ผู้ต้องขังในขณะต้องขัง	23.203	0.108
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	16.672	0.407
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	25.576	0.060
7. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัว ผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม	20.664	0.192
8. ทัศนสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้น โทษ และ ในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	39.071*	0.001
9. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับ ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	35.135*	0.004
10. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขัง หลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	13.867	0.309
11. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมใน การให้ ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	15.399	0.496
12. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด	45.644*	0.000

* Sig.<0.05

จากตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของชุมชนกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า การได้รับการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของชุมชน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การปลูกจิตสำนึกและกลมเกลียวจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 2) ทักษสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 3) ทักษสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และ 4) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด

แต่สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. > .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 4) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 5) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 6) ทักษสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม 7) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ 8) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการทำงาน
หลังการฟื้นฟูโทษกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	การทำงาน หลังการฟื้นฟูโทษ	
	Chi-square	Sig.
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	18.285	0.307
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	11.187	0.513
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำ ความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนา อิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ	26.511*	0.009
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของ ผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง	40.945*	0.001
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	21.775	0.151
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	37.058*	0.002
7. ทักษสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขัง หลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม	23.082	0.112
8. ทักษสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	16.041	0.450
9. ทักษสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้ การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	22.472	0.129
10. ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลัง การพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	16.625	0.164

ตารางที่ 18 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	การทำงาน หลังการพ้นโทษ	
	Chi-square	Sig.
11. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมใน การให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	22.404	0.142
12. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด	25.007	0.070

* Sig. < 0.05

จากตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการทำงานหลังการพ้นโทษกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่าการทำงานหลังการพ้นโทษ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาคิดใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 2) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง และ 3) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

แต่สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการทำงานหลังการพ้นโทษไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. > .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง 4) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม 5) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 6) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้

การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 7) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 8) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กร ทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขัง ภายหลังพ้นโทษ และ 9) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัย อบายมุขและยาเสพติด

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการมีเพื่อนสนิท ในทัศนสถานกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมามีการกระทำผิดซ้ำ

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมามีการกระทำผิดซ้ำ	การมีเพื่อนสนิท ในทัศนสถาน	
	Chi-square	Sig.
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	28.782*	0.025
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	12.855	0.380
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาคิดใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำ ความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ	15.859	0.198
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของ ผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง	54.795*	0.000
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	26.764*	0.044
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	27.299*	0.038
7. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัว ผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อ ช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม	50.429	0.000

ตารางที่ 19 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	การมีเพื่อนสนิท ในทัณฑสถาน	
	Chi-square	Sig.
8. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	51.468*	0.000
9. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	25.320	0.064
10. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขัง หลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	11.795	0.462
11. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	21.117	0.174
12. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด	21.713	0.153

* Sig. ≤ 0.05

จากตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการมีเพื่อนสนิทในทัณฑสถานกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า การมีเพื่อนสนิทในทัณฑสถาน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 3) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และ

5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ แต่สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการมีเพื่อนสนิทในทัศนสถานไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. > .05) ในประเด็น 1) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 2) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 3) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัย และให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม 4) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขัง หลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 6) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ และ 7) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับคำแนะนำ เทคนิคหรือวิธีการกระทำผิดกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	การได้รับคำแนะนำ เทคนิคหรือวิธีการ กระทำผิด	
	Chi-square	Sig.
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	44.360*	0.000
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	34.829*	0.000

ตารางที่ 20 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	การได้รับคำแนะนำ เทคนิคหรือวิธีการ กระทำผิด	
	Chi-square	Sig.
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำ ความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ	51.480*	0.000
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของ ผู้ต้องขังในขณะต้องขัง	50.297*	0.000
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	38.007	0.002
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	48.475*	0.000
7. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัว ผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม	50.215*	0.000
8. ทัศนสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และ ในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	34.042*	0.005
9. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับ ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	32.173*	0.009
10. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขัง หลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	25.029*	0.015
11. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	37.549*	0.002

ตารางที่ 20 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	การได้รับคำแนะนำ เทคนิคหรือวิธีการ กระทำผิด	
	Chi-square	Sig.
12. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด	32.109*	0.010

* Sig.<0.05

จากตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือวิธีการกระทำผิดกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า การได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือวิธีการกระทำผิด มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาคิดใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 4) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง 5) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 6) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้อกลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม 7) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ใ้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 8) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมใ้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 9) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 10) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคม ในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ และ 11) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต.

ด้านการสอดคล้องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและ
ยาเสพติด

แต่สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือวิธีการ
กระทำผิดไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ
(Sig. > .05) ในประเด็นการบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังในขณะต้องขัง

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับความ
ช่วยเหลือและคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมา
กระทำผิดซ้ำ

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	การได้รับความช่วยเหลือ และคำปรึกษาจาก เจ้าหน้าที่	
	Chi-square	Sig.
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ	21.937	0.145
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	19.575	0.076
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลাজิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำ ความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนา อิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ	24.351*	0.018
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของ ผู้ต้องขังในขณะต้องขัง	30.139*	0.017
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง	15.580	0.483
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	23.292	0.106
7. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขัง หลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม	22.996	0.114

ตารางที่ 21 (ต่อ)

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ	การได้รับความช่วยเหลือ และคำปรึกษาจาก เจ้าหน้าที่	
	Chi-square	Sig.
8. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	17.664	0.344
9. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ	29.826*	0.019
10. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขัง หลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	20.405	0.060
11. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	26.534*	0.047
12. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชน ที่ปลอดภัยและยาเสพติด	29.847*	0.019

* Sig.<0.05

จากตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับความช่วยเหลือและคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า การได้รับความช่วยเหลือและคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาคิดใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 2) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 3) ทัณฑสถาน

หญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 4) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟูทางร่างกาย และจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ 5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงาน ในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็น แหล่งชุมชนที่ปลอดภัยและยาเสพติด

แต่สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับความช่วยเหลือและคำปรึกษา จากเจ้าหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. > .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม 6) ทัศนสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 7) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขัง หลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงชลบุรี” เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี และเพื่อศึกษาแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักโทษเด็ดขาดหญิงที่กระทำผิด ความผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษซึ่งกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และถูกคุมขังอยู่ในทัณฑสถานหญิงชลบุรี จำนวน 189 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าฐานนิยม และสถิติ Chi-square

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปก่อนการรับโทษ และมีรายได้ก่อนการต้องโทษระหว่าง 5,001-10,000 บาท

ผลการศึกษาข้อมูลสภาพแวดล้อมของผู้ต้องขังก่อนรับโทษครั้งนี้ (ครั้งปัจจุบัน)

ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพอมีพอกินไม่เดือดร้อน มีสัมพันธภาพในครอบครัวรักใคร่กันดี และพี่น้องมีความรู้สึกดีใจเมื่อได้รับอิสรภาพ

ด้านสภาพที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในย่านที่อยู่อาศัย โดยรอบชุมชน ไม่มีแหล่งอบายมุข เพื่อนหรือเพื่อนบ้านมีความรู้สึกดีใจเมื่อได้รับอิสรภาพ หลังจากการได้รับการพ้นโทษครั้งล่าสุดสามารถหางานสุจริตทำได้ โดยเจ้านายหรือเพื่อนร่วมงานให้ความเป็นมิตร ช่วยเหลือ และสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี และเพื่อนสนิทในเรือนจำไม่เคยมีการชักชวนให้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเมื่อพ้นโทษ

ด้านสภาพแวดล้อมในทัณฑสถาน พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทในการต้องโทษครั้งก่อน เพื่อนสนิทไม่เคยแนะนำเทคนิคหรือวิธีการทำผิดตาม พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษในระหว่างการต้องโทษ เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในระหว่างการต้องโทษอยู่ในเรือนจำ และให้คำปรึกษาในเรื่องการฝึกอบรมและฝึกอาชีพมากที่สุด

สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดครั้งที่กำลังรับโทษอยู่ในครั้งนี้ พบว่า ผู้ต้องขังหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 1) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว 2) ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว 3) ความรู้สึกและการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของครอบครัว 4) ลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัย 5) แหล่งอบายมุขในชุมชน 6) การได้รับการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของชุมชน 7) การทำงานหลังการพ้นโทษ 8) การมีเพื่อนสนิทในทัณฑสถาน และ 9) การได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือวิธีการกระทำผิด และ สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำน้อยที่สุดคือ การได้รับความช่วยเหลือและคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่

แนวทางการสนับสนุนจากทัณฑสถานหญิงชลบุรีเพื่อป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงชลบุรี พบว่า ผู้ต้องขังหญิงมีความต้องการการสนับสนุนการป้องกันโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

ขณะต้องโทษในทัณฑสถานหญิงชลบุรี พบว่า ผู้ต้องขังหญิงมีความต้องการการสนับสนุนการป้องกันทุกประเด็นในระดับมาก โดยมีความต้องการระดับมาก ได้แก่ 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นกับผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง 4) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง 5) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ตามลำดับ และมีความต้องการการสนับสนุนการป้องกันปานกลาง คือ การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี โดยการเชิญผู้นำทางศาสนา มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม

หลังพ้นโทษจากทัณฑสถานหญิงชลบุรี พบว่า ผู้ต้องขังหญิงมีความต้องการการสนับสนุนการป้องกันทุกประเด็นในระดับมาก ได้แก่ 1) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดี 2) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน และมูลนิธิต่าง ๆ ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 3) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 4) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กรมการจัดหางาน

5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ในการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ เช่น ปัญหาในการประกอบอาชีพ ปัญหาด้านสุขภาพและ สุขภาพจิต และ 6) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งที่ ปลอดภัยและ ยาสเสพติด

ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำ ทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 4) การให้ความรู้ด้าน กฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 5) การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังใน ขณะต้องขัง 6) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำ แก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัว เป็นคนดีสู่สังคม 7) ทัศนสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชา สังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 8) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาลังคม และความมั่นคงของมนุษย์ 9) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ และ 10) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชน ที่ปลอดภัยและ ยาสเสพติด ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า ความสัมพันธ์ ภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทาง ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับ

ยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และ 5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีผู้สังคม

ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับความรู้สึกและการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของครอบครัวกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า ความรู้สึกและการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น การปลุกจิตสำนึก และกล่อมเกลาคิดใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนา พุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัยกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า ลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การปลุกจิตสำนึก และกล่อมเกลาคิดใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 3) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 5) ทัศนสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และ 6) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับแหล่งอบายมุขในชุมชนกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า แหล่งอบายมุขในชุมชน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) ทัศนสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 2) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ 3) ทัศนสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดอบายมุขและยาเสพติด

ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับการปฏิบัติ หลังการพ้นโทษของชุมชนกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า การได้รับการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของชุมชน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุน การป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกล่า จิตใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนา อิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 2) ทักษะสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพ ของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 3) ทักษะสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับ ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และ 4) ทักษะสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชน ที่ปลอดภัย อบายมุขและยาเสพติด

ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการทำงานหลัง การพ้นโทษกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า การทำงาน หลังการพ้นโทษ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกล่าจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการกระทำ ความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟู จิตใจ 2) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง และ 3) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. 2522

ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการมีเพื่อนสนิท ในทัณฑสถานกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ พบว่า การมี เพื่อนสนิทในทัณฑสถาน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำ ผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การให้ ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 3) การบำบัด รักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขังในขณะต้องขัง 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และ ผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และ 5) ทักษะสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ

ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับคำแนะนำ เทคนิคหรือวิธีการกระทำผิดกับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ

พบว่า การได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือวิธีการกระทำผิด มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสนับสนุน การป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษา ในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 3) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขัง ในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 4) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขัง ในขณะที่ต้องขัง 5) การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 6) ทักษสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัว เป็นคนดีสู่สังคม 7) ทักษสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อองค์กร ภาคเอกชน และภาคประชา สังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 8) ทักษสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 9) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหา งานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ 10) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ และ 11) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัย และยาเสพติด

ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการได้รับ ความช่วยเหลือและคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่กับแนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำ ผิดซ้ำ พบว่า การได้รับความช่วยเหลือและคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับแนวทาง การสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ (Sig. < .05) ในประเด็น 1) การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลาจิตใจให้กับผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำทางศาสนาพุทธ ศาสนา คริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ 2) การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่ เกี่ยวข้องกับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะที่ต้องขัง 3) ทักษสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้าง ความเข้าใจต่อสังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 4) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กร ทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขัง ภายหลังพ้นโทษ 5) ทักษสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงานในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้านการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งชุมชนที่ปลอดภัย และยาเสพติด

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิง ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพอมีพอกินไม่เดือดร้อน มีสัมพันธ์ภายในครอบครัวรักใคร่กันดี และพี่น้องมีความรู้สึกดีใจเมื่อได้รับอิสรภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ต้องขังหญิงมีสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ดี และมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่เดือดร้อน ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ อรรถชนะ บุรณธร (2549) ได้ทำการศึกษาคัดลูกซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด: ศึกษากรณีเรือนจำจังหวัดภาคใต้ ที่พบว่า เงื่อนไขสำคัญที่ทำให้ผู้ต้องขังคดียาเสพติดติดคุกซ้ำ ได้แก่ เงื่อนไขด้านครอบครัว ครอบครัวของผู้กระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่เป็นครอบครัวที่มีปัญหา เช่น พ่อแม่ไม่ให้โอกาสลูก พ่อแม่หย่าร้างกัน ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่บุตร ทำให้บุตรขาดความอบอุ่น คบเพื่อนที่มีความประพฤติไม่ดี หรือ คดียาเสพติดและขายยาเสพติด ทำให้เพื่อนชักจูงเข้าไปคดียาเสพติดหรือขายยาเสพติดได้ ครอบครัวยากจนหางานทำไม่ได้ ไม่มีอาชีพและเงินไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน จึงหันมาขายยาเสพติดเพื่อหารายได้

จากผลการศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิง ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ด้านสภาพที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในย่านที่อยู่อาศัย โดยรอบชุมชนไม่มีแหล่งอบายมุข เพื่อนหรือเพื่อนบ้านมีความรู้สึกดีใจเมื่อได้รับอิสรภาพ หลังจากการได้รับการฟื้นฟูโทษครั้งล่าสุดสามารถหางานสุจริตทำได้ โดยเจ้านายหรือเพื่อนร่วมงานให้ความเป็นมิตร ช่วยเหลือ และสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี และเพื่อนสนิทในเรือนจำไม่เคยมีการชักชวนให้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเมื่อพ้นโทษ ซึ่งจะเห็นได้ว่าสภาพที่อยู่อาศัยไม่ได้อยู่ในแหล่งอบายมุข เพื่อนและเพื่อนบ้านรู้สึกยินดีที่ได้รับอิสรภาพ สามารถหางานทำได้ และเจ้านายหรือเพื่อนร่วมงานให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ นุชนาฏ มุกระ (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลาง เชียงใหม่ ที่พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังมาจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ทั้งด้านครอบครัว สังคม ชุมชน การคบเพื่อน และเศรษฐกิจ คือ ด้านครอบครัว หากครอบครัวขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ ทำให้ง่ายต่อการถูกชักจูงจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงสภาพเศรษฐกิจ การคบเพื่อน สภาพของสังคมและชุมชน เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกมา ต้องประสบกับปัญหาด้านสภาพจิตใจ ความวิตกกังวลกลัวสังคมไม่ให้การยอมรับ การตกงาน ถูกปฏิเสธจากสถานที่ทำงาน ทำให้ขาดรายได้ในการเลี้ยงดูตนเอง และครอบครัว ส่งผลให้กลับไปกระทำผิดซ้ำ

จากผลการศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิง
 ทักษสถานหญิงชลบุรี ด้านสภาพแวดล้อมในทัณฑสถาน พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มี
 เพื่อนสนิทในการต้องโทษครั้งก่อน เพื่อนสนิทไม่เคยแนะนำเทคนิคหรือวิธีการทำผิดตาม
 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษในระหว่างการต้องโทษ เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำ
 เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในระหว่างการต้องโทษอยู่ในเรือนจำ และให้คำปรึกษาในเรื่องการฝึกอบรม
 และฝึกอาชีพมากที่สุด ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ ประวิทย์ เมธย์กุล (2554) ได้ศึกษาปัจจัย
 ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัย
 ทางด้านกระบวนการทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ พบว่า ผู้กระทำความผิดซ้ำ
 ส่วนใหญ่เห็นว่า การพิพากษาของศาลมีความยุติธรรม ส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทในเรือนจำ
 มีการพูดคุยหรือปรึกษากันบ้างเป็นบางครั้ง ผู้กระทำความผิดซ้ำเคยได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือ
 วิธีการกระทำความผิดจากเพื่อนสนิทระหว่างต้องโทษ ได้รับการชักชวนให้กระทำความผิด
 หลังการพ้นโทษจากเพื่อนที่ต้องโทษด้วยกัน

จากผลการศึกษาแนวทางการสนับสนุนจากทัณฑสถานหญิงชลบุรีเพื่อป้องกันการ
 การกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดในขณะต้องโทษในทัณฑสถานหญิงชลบุรี ผู้ต้องขังหญิง
 มีความต้องการการสนับสนุนการป้องกันทุกประเด็นในระดับมาก โดยมีความต้องการ 3 อันดับ
 แรก ได้แก่ 1) การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษ 2) การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ
 ต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และ 3) การให้
 ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผลของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
 พ.ศ. 2522 ส่วนหลังพ้นโทษจากทัณฑสถานหญิงชลบุรี พบว่า ผู้ต้องขังหญิงมีความต้องการ
 การสนับสนุนการป้องกันทุกประเด็นในระดับมาก โดยมีความต้องการ 3 อันดับแรก ได้แก่
 1) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัย
 และให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดี 2) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี
 ประสานองค์กรทางสังคม ในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ในการดำเนินชีวิตภายหลัง
 พ้นโทษ เช่น ปัญหาในการประกอบอาชีพ ปัญหาด้านสุขภาพและสุขภาพจิต 3) ทัณฑสถานหญิง
 ชลบุรี ประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับ
 ผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กรมการจัดหางาน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ
 ตะวันฉาย มิตรประชา (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเยาวชน เพื่อหา
 แนวทางในการพัฒนาเยาวชนภายหลังการปล่อยตัว กล่าวว่า ควรจัดให้เยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำ
 มีการศึกษาเพิ่มพูนความรู้ทั้งสายสามัญ ความรู้สายอาชีพ และการส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งการจัดให้
 มีงานทำเพื่อประกอบอาชีพสุจริต ให้มีรายได้สำหรับการเลี้ยงชีพในอนาคต การจัดด้านสวัสดิการ

สังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การให้โอกาสเพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนา ด้านความประพฤติ การใช้ชุมชนบำบัด และการจัดบริการให้คำปรึกษา แนะนำมีเจ้าหน้าที่และนักสังคมสงเคราะห์ คอยติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องภายหลังการปล่อยตัว อีกทั้งควรจัดให้มีการกำหนด นโยบาย และมาตรการให้สถานฝึกและอบรมเยาวชนมีการพัฒนาองค์ความรู้ และจัดกิจกรรม ที่หลากหลาย สำหรับเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำโดยเฉพาะ เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนได้ตระหนักถึง ตนเอง และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตลอดจนการเตรียมความพร้อมอย่างจริงจังก่อนการปล่อยตัว เพื่อคืนเยาวชนสู่ครอบครัวและสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิง ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมความสัมพันธ์ภาพของครอบครัว ซึ่งสถาบันครอบครัวถือเป็นสถาบันทางสังคมส่วนแรกที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะเป็น แรงผลักดันหรือสร้างทัศนคติที่ดีให้กับบุคคลประพฤติดีไม่ขัดต่อกฎหมายของสังคม หากครอบครัวที่มีความรักความอบอุ่น มีการอบรมบ่มเพาะที่ดี ก็จะทำให้สัมพันธ์ภาพในครอบครัว เต็มไปด้วยความรักความสามัคคี ปัญหาเรื่องยาเสพติดก็จะลดลง และเป็นการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด
2. ทัณฑสถานฯ ควรมีการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังโดยคำนึงถึงภูมิหลังและความสนใจ ของแต่ละบุคคล และควรมีการฝึกอาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถ นำวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพในสังคมปัจจุบันได้
3. การสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชน องค์กรทางสังคม หน่วยงานของภาครัฐ และเอกชน ควรมีการร่วมกันป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยการให้ความช่วยเหลือ ให้โอกาส จัดหางานให้ทำ ขอมรับการกลับตัวของผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษให้สามารถทำงานสุจริต องค์กรการกุศล องค์กรภาครัฐและเอกชน ควรให้การสนับสนุนในการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ ต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ เช่น การจัดหาเงินลงทุน การจัดหาเครื่องเย็บผ้า เป็นต้น
4. สื่อมวลชนควรให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนทั่วไป มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อผู้ที่เคยกระทำผิดมาก่อน และเปิดโอกาสให้ผู้ที่เคยต้องคดีได้รับการ ชักัดเกล้าและแก้ไขพฤติกรรมสามารถกลับมาเข้าสู่สังคม ไม่ควรตราบาปว่าเป็นคนร้ายหรือ

เป็นคนไม่คิดมาก่อน เพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้ต้องขังกลับตัวกลับใจเป็นคนดีของสังคม และเป็นการลดจำนวนผู้ต้องขังไม่ให้มากระทำความผิดซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ขณะต้องโทษ

1. ทัณฑ์สถานหญิงชลบุรีควรเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังหญิงได้รับการศึกษาในขณะที่ต้องโทษทั้งการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพให้กับผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถนำวิชาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาไปประกอบอาชีพสุจริตและมีรายได้สำหรับเลี้ยงตนเองและครอบครัว และไม่กลับกระทำความผิดซ้ำอีก

2. ทัณฑ์สถานหญิงชลบุรีควรมีการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้ฝึกอบรมและความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น เมื่อผู้ต้องขังหญิงพ้นโทษออกไปก็จะสามารถนำความรู้วิชาชีพต่าง ๆ ไปประกอบอาชีพได้

3. ก่อนการพ้นโทษ ควรมีการพัฒนาสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ทราบถึงโทษและผลเสียที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และไม่คิดจะกลับมากระทำความผิดอีก

หลังการพ้นโทษ

1. ทัณฑ์สถานหญิงชลบุรี ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ทำให้สังคมยอมรับ ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อช่วยให้กลับตัวเป็นคนดี เพื่อให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไปสามารถอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

2. ทัณฑ์สถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทางสังคมในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ในการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ เช่น ปัญหาในการประกอบอาชีพ ปัญหาด้านสุขภาพ และสุขภาพจิต มีการจัดหางานเพื่อรองรับผู้ต้องขังที่พ้นโทษ เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกไปแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ทันทีและมีตลาดรองรับ

3. ทัณฑ์สถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กรมการจัดหางาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำหรับผู้ต้องขังที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระ ควรมีการประสานงานกับหน่วยที่เกี่ยวข้องที่สามารถหาแหล่งเงินทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อใช้ในการกู้ยืมไปลงทุนประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

การศึกษาครั้งนี้เป็นสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรีเท่านั้น ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาอาจยังไม่ทราบสาเหตุการกระทำผิดซ้ำที่ชัดเจนมากนัก ซึ่งอาจจะเป็นที่ลักษณะของคำถามที่ผู้ต้องขังอาจจะไม่มีความสับสนในคำถาม ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในลักษณะเชิงคุณภาพ เพื่อที่จะให้ได้ข้อมูลจริงๆ จากการสัมภาษณ์มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมราชทัณฑ์. (2558). *แผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2555-2558*. กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2533). *ลักษณะของยาเสพติด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- นันทิ จิตสว่าง. (2541). *หลักทัณฑ์วิทยา*. นนทบุรี: มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์.
- ณัฐวุฒิ ขอดระบำ. (2549). *มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน: ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำจังหวัดนนทบุรี*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรม, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ตะวันฉาย มิตรประชา. (2556). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเยาวชน*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 6(1), 34-46.
- พรรคพล ขุนรัง. (2556). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน: ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดฐานลักทรัพย์นักโทษเค็ดขาดฝ่ายควบคุมแดน 8 เรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกริก.
- นุชนาฎ มุกระ. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประวิทย์ เมณฑ์กุล. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ. (2560). *จำนวนผู้ต้องขังทั้งหมดในทัณฑสถานหญิงชลบุรี*. ชลบุรี: ทัณฑสถานหญิงชลบุรี.
- พจนา วรวัฒน์เมธิกุล. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงจังหวัดปทุมธานี*. วิชานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- พิมพ์ทิพย์ นฤมิตญาณ. (2541). *มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง: ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำพิเศษมีนบุรี*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มานิต มณีนิตย์. (2543). *พจนานุกรมไทย ฉบับของราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: บำรุงศาสตร์.
- ศูนย์การต่อสู้เพื่อชนะยาเสพติด กรมสามัญศึกษา. (2546). *แนวคิด วิธีการป้องกัน แก้ไขและควบคุมปัญหาเสพติดของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด*. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา
- สาธิต บุษยากุล. (2555). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย กรณีศึกษาเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2545). *แผนแม่บทเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2554). *ความรู้และแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2549). *ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สุพจน์ สุโรจน์. (2545). *ทฤษฎีการลงโทษและทฤษฎีวิธีการเพื่อความปลอดภัย*. เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายอาญา 1 (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุวรรณ ใจล่องเกล้า. (2546). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสริม ปุณณะหิตานนท์. (2534). *การกระทำผิดในสังคม สังคมวิทยาอาชญากรรมและพฤติกรรม* เบียงเบน. กรุงเทพฯ: เดอะบิชชินเนสเพรส.
- โสภ ฐพิกุลชัย. (2525). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: อุกาการพิมพ์.
- อรรถชนะ บูรณธร. (2549). *การติดคุกซ้ำของผู้ต้องขังคดีอาชญากรรม: ศึกษากรณีเรือนจำจังหวัดภาคใต้*. งานนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

- อรวรรณ หุ่นดี. (2531). *ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- อรอนงค์ หงส์ชุมแพ. (2538). *ความรู้เกี่ยวกับยาบ้าและการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Hirschi, T. (1990). *A general theory of crime*. Stanford: Stanford University Press.
- Ward, D. A., Carter, T. J., & Perrin, R. D. (1994). *Social deviance: Being, behaving, and branding*. Boston: Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง

การกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านเป็นความลับ โดยจะเสนอผลการวิเคราะห์เป็นภาพรวม ซึ่งคาดว่าผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงชลบุรีต่อไป

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อตามความเป็นจริงมากที่สุด และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

ส่วนที่ 3 แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาที่ตอบแบบสอบถามมา ณ ที่นี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. อายุ

( ) 1. 20-30 ปี

( ) 2. 31-40 ปี

( ) 3. 41-50 ปี

( ) 4. 51-60 ปี

( ) 5. 61 ปีขึ้นไป

2. สถานภาพการสมรส

( ) 1. โสด

( ) 2. สมรส

( ) 3. หม้าย

( ) 4. หย่าร้าง

( ) 5. อื่น ๆ .....

3. ระดับการศึกษา

- ( ) 1. ไม่ได้เรียน ( ) 2. ประถมศึกษา
 ( ) 3. มัธยมศึกษา ( ) 4. ปวช./ปวส.
 ( ) 5.ปริญญาตรี ( ) 6. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพหลักก่อนการได้รับโทษ

- ( ) 1. ว่างาน ( ) 2. เกษตรกร
 ( ) 3. รับจ้างทั่วไป ( ) 4. พนักงานบริษัทเอกชน
 ( ) 5. รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ( ) 6. อื่น ๆ .....

5. รายได้ที่ได้รับก่อนการต้องโทษครั้งนี้ต่อเดือนโดยเฉลี่ยประมาณ.....บาท

ส่วนที่ 2 สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงชลบุรี

ตอนที่ 1 สภาพแวดล้อมของผู้ต้องขังก่อนรับโทษครั้งนี้ (ครั้งปัจจุบัน)

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว

1. ท่านคิดว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของท่านเป็นอย่างไร

- ( ) 1. ยากจน และมีหนี้สิน ( ) 2. ยากจนแต่ไม่มีหนี้สิน
 ( ) 3. พอมีพอกิน แต่มีหนี้สินบ้าง ( ) 4. พอมีพอกิน ไม่เดือดร้อน
 ( ) 5. มีฐานะค่อนข้างดี หรือร่ำรวย

2. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของท่านเป็นอย่างไร

- ( ) 1. รักใคร่กันดี ( ) 2. ทะเลาะเบาะแว้งกันบ้าง
 ( ) 3. ทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ ( ) 4. ต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจกัน
 ( ) 5. อื่น ๆ .....

3. หลังจากท่านได้รับการปลดปล่อยญาติพี่น้องมีความรู้สึกและปฏิบัติต่อท่านอย่างไร

- ( ) 1. ดีใจที่ท่านได้รับอิสรภาพ ( ) 2. เพิกเฉยไม่ยินดียินร้าย
 ( ) 3. ไม่สบายใจที่ท่านได้รับอิสรภาพ ( ) 4. ไม่ต้อนรับการกลับมาของท่าน

ด้านสภาพชุมชนที่อยู่อาศัย

4. ลักษณะที่อยู่อาศัยของท่านเป็นอย่างไร
- ( ) 1. ชุมชนแออัด ( ) 2. ย่านการค้า/ ย่านธุรกิจ
 ( ) 3. ย่านที่อยู่อาศัย ( ) 4. ชุมชนชนบท
 ( ) 5. อื่น ๆ .....
5. สภาพแวดล้อมรอบ ๆ ในชุมชนของท่านมีแหล่งอบายมุขบ้างหรือไม่
- ( ) 1. ไม่มี
 ( ) 2. มี โปรรอบ.....
6. หลังจากที่ท่านได้รับการฟื้นฟู โทษ เพื่อนหรือเพื่อนบ้านของท่านมีความรู้สึกอย่างไร
- ( ) 1. ดีใจที่ท่านได้รับอิสรภาพ ( ) 2. เพิกเฉยไม่ยินดียินดี
 ( ) 3. ไม่สบายใจที่ท่านได้รับอิสรภาพ ( ) 4. ไม่ต้อนรับการกลับมาของท่าน
7. หลังจากที่ท่านได้รับการฟื้นฟูโทษครั้งล่าสุด ท่านสามารถหางานสุจริตทำได้หรือไม่
 (หากเลือกตอบ 2,3 ให้ข้ามไปตอบข้อ 9)
- ( ) 1. หาได้ ( ) 2. หาไม่ได้ ( ) 3. ไม่ได้หา
8. ในการทำงานตามข้อ 7 นายจ้างหรือเพื่อนร่วมงานของท่านปฏิบัติต่อท่านอย่างไร
- ( ) 1. ให้ความเป็นมิตร ช่วยเหลือ และสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี
 ( ) 2. เพิกเฉยไม่สนใจ
 ( ) 3. มีอคติ สร้างความกดดัน และกลั่นแกล้งอยู่เสมอ
9. ในระหว่างการต้องโทษครั้งก่อน เพื่อนสนิทในเรือนจำของท่านได้มีการชักชวนท่านให้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อพ้นโทษบ้างหรือไม่
- ( ) 1. มีการชักชวน ( ) 2. ไม่เคยมีการชักชวน

ด้านสภาพแวดล้อมในทัศนสถาน

10. ในการต้องโทษครั้งก่อน ท่านมีเพื่อนสนิทหรือไม่ (ถ้าเลือกตอบ 2. ให้ข้ามไปตอบข้อ 12)
- ( ) 1. มี ( ) 2. ไม่มี
11. ในระหว่างการต้องโทษ เพื่อนสนิทของท่านเคยแนะนำเทคนิคหรือวิธีการทำผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ หรือไม่
- ( ) 1. เคย ( ) 2. ไม่เคย

12. ในระหว่างการต้องโทษอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานเจ้าหน้าที่เรือนจำหรือทัณฑสถานช่วยเหลือและให้คำปรึกษาท่านเรื่องใดบ้าง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ด้านความช่วยเหลือ

- ( ) 1. ให้ความช่วยเหลือและแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว
- ( ) 2. ช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติด
- ( ) 3. ช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
- ( ) 4. อื่น ๆ.....

ด้านคำปรึกษา

- ( ) 1. ด้านกฎหมาย
- ( ) 2. ด้านการศึกษา
- ( ) 3. ด้านการฝึกอบรมและฝึกวิชาชีพ
- ( ) 4. อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2 สาเหตุต่อไปนี้ส่งผลต่อการกระทำผิดครั้งที่ท่านกำลังรับโทษอยู่ในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ	ระดับของการส่งต่อการกระทำผิดซ้ำ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว					
2. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว					
3. ความรู้สึกและการปฏิบัติหลังการพ้นโทษ ของครอบครัว					
4. ลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัย					
5. แหล่งอบายมุขในชุมชน					
6. การได้รับการปฏิบัติหลังการพ้นโทษของ ชุมชน					
7. การทำงานหลังการพ้นโทษ					
8. การมีเพื่อนสนิทในทัณฑสถาน					
9. การได้รับคำแนะนำเทคนิคหรือวิธีการ กระทำผิด					
10. การได้รับความช่วยเหลือและคำปรึกษา จากเจ้าหน้าที่					

สาเหตุอื่นที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในครั้งที่ท่านกำลังรับโทษในครั้งนี้ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 แนวทางการสนับสนุนจากทัศนสถานหญิงชลบุรีเพื่อป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ
ในคดียาเสพติดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังหญิงทัศนสถานหญิงชลบุรี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการของท่านมากที่สุด

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมา กระทำผิดซ้ำ	ระดับความต้องการ				
	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ขณะต้องโทษในทัศนสถานหญิงชลบุรี					
1. การเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในขณะที่ ต้องโทษ					
2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้แก่ ผู้ต้องขัง เช่น งานฝีมือ ช่างตัดผม เสริมสวย คอมพิวเตอร์ เป็นต้น					
3. การปลูกจิตสำนึก และกล่อมเกลাজิตใจให้กับ ผู้ต้องขังในการทำความดี เช่น การเชิญผู้นำ ทางศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มาให้ความรู้ บำบัดฟื้นฟูจิตใจ					
4. การให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้อง กับการต้องโทษของผู้ต้องขังในขณะต้องขัง					
5. การบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้กับผู้ต้องขัง ในขณะต้องขัง					
6. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และผล ของการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้ โทษ พ.ศ. 2522					
หลังพ้นโทษจากทัศนสถานหญิงชลบุรี					
7. ทัศนสถานหญิงชลบุรี ทำความเข้าใจและให้ คำแนะนำแก่ครอบครัวผู้ต้องขัง เรื่องการให้ อภัยและให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ เพื่อ ช่วยให้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม					

แนวทางการสนับสนุนการป้องกันการกลับมา กระทำผิดซ้ำ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
8. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี สร้างความเข้าใจต่อ องค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ และ ในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ					
9. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ช่วยสร้างความเข้าใจต่อ สังคมให้การยอมรับผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ					
10. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานขอความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดหางานให้กับผู้ต้องขังหลังการพ้นโทษ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์					
11. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานองค์กรทาง สังคมใน การให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา บำบัดฟื้นฟู ทางร่างกายและจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขัง ภายหลังพ้นโทษ					
12. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ประสานกับหน่วยงาน ในชุมชน เช่น เทศบาล อบจ. อบต. ด้าน การสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ ชุมชนเป็นแหล่งชุมชน ที่ปลอดภัยและ ยาเสพติด					

แนวทางอื่นที่ท่านต้องการเพื่อป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

.....

.....

.....

.....